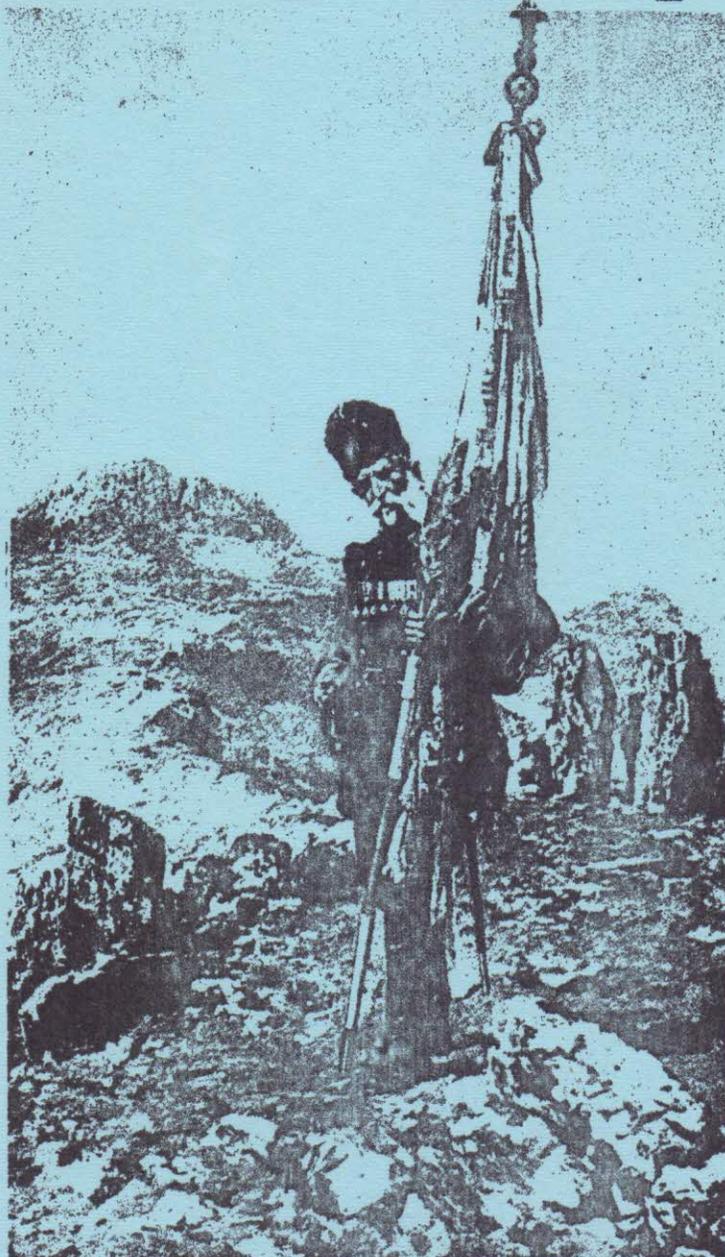

БОРБА®

БОРБА®

PUBLISHED BY THE BULGARIAN NATIONAL FRONT, INC.

MARCH 1969

Б О Р Б А

В О В В А

ИЗДАНИЕ НА ЦЕНТРАЛНИЯ УПРАВИТЕЛЕНЪ СЪВЕТЪ НА

БЪЛГАРСКИЯ НАЦИОНАЛЕНЪ ФРОНТЪ, Инк.

Published by the Central Executive Board of the Bulgarian National Front, Inc
P.O. Box 1204 Grand Central Station, New York, N.Y. 10017, U.S.A.

Основателъ: Д-ръ Иванъ Дочевъ.

Редакторъ: Д-ръ Георги Паприковъ.

Година 18, брой 2.

Книжка петдесетъ и четвърта.

Мартъ 1969.

ДНЕСНА КОМУНИСТИЧЕСКА БЪЛГАРИЯ

УТРЕШНА СЕДЕМНАДЕСЕТА СЪВЕТСКА РЕПУБЛИКА.

Д-ръ Иванъ Дочевъ
Председателъ на Българския Националенъ Фронтъ.

Презъ месецъ декемврий 1968 година днешното марионетно на Москва комунистическо правителство въ София сключи и подписа съ Съветския Съюзъ договоръ, съгласно който за въ бъдаще навъ български индустриални заводи ще се строятъ съ български средства на Съветска територия. Суровитъ матери- яли, съ които България разполага, ще се изпращатъ за преработване тамъ. Също тамъ ще работятъ български работници, като произведенитъ материали ще се даватъ на България, като се одържатъ, разбира се, разноситъ по производството и стойността на материалитъ.

Съ други думи, както това ни е известно отъ миналото, Съветскиятъ Съюзъ ще купува отъ България на най-низки цени суровитъ наши материали, ще пред- вижда най-високи цени за производствени разности и ще дава на България само една нищожна частъ отъ производството. Като прибавимъ къмъ това, че разноситъ за постройка на заводитъ ще бждатъ за смѣтка на България, което още повече ще обремени стойността на продуктитъ и ще намали значително онова, което България може да очаква да получи, ако въобще остане нѣщо, картината става ясна.

Въ една своя речъ, държана въ Ямболъ следъ подписването на този дого- воръ Тодоръ Живковъ обяснява, че като компенсация загдето България е подпи- сала този договоръ "Голѣмиятъ Братъ" отпушалъ на България заемъ отъ 500 милиона рубли, съ които България щѣла да изплати задълженията си къмъ... Съветския Съюзъ! Става дума за всичкитъ стари машини и негодни прибори, които се натрапиха на България въ продължение на много години. Това, което Тодоръ Живковъ не обяснява въ речта си е, че въ сжщностъ България нѣма да получи нищо, а само ще натовари бюджета си т.е. народа, съ единъ официално оформенъ заемъ съ голѣми лихви и че ще плаща вѣчно на Москва.

Другото, което е по-важно и което, разбира се, Тодоръ Живковъ сямо не обяснява, това е безпрецедентният факт—едно правителство да подпише договоръ подобенъ на този, който Тодоръ Живковъ подписа презъ декемврий 1968 год.

Сегашното комунистическо правителство въ София чистой просто продаде на Съветския Съюзъ икономическата независимостъ на България и широко отвори вратата за утрешното и, и политическо обезличаване и преобръщане въ една Заддунавска Съветска република.

Следъ опита съ Тито, следъ събитията въ Чехо-Словакия и уклонитъ въ Румъния, управниците въ Кремль ясно сж изработили нови планове, за да си осигурятъ начинъ за пълната зависимостъ на сателитнитъ държави. Най-сигурното е да ги поставятъ въ положенията да не могатъ да съществуватъ безъ Съветския Съюзъ и да изпаднатъ въ мизерно положение, безъ индустрия, безъ производство, да се върнатъ назадъ десетки години, да изгубятъ всичко, което сж изградили или съ други думи, да стане невъзможно да скъсатъ съ Москва.

---България е първата жертва, защото днешното българско комунистическо правителство нѣма никаква упора всредъ народнитъ маси и изключително зависи отъ благоволенieto на Кремль. Крепи се единствено на щикветъ на Червената армия, която никога не е напушала България. Подъ формата на даване поданство на "заслужили освободители" следъ 9 септемврий 1944 година, правителството на Отечествения Фронтъ подари поданство на 200,000 червено-армейци, които и до днесъ сж въ България и заематъ ключови позиции въ администрацията на страната. Като така, днешното правителство въ София не може нищо друго да направи, освенъ това, което му се заповѣда, независимо отъ интереситъ на страната и народа. И това правителство го направи—подписа договора отъ декемврий 1968 година.

Подписването на такъвъ единъ договоръ е нѣщо по-вече отъ продажничество и предателство спрѣмо България и българския народъ! Едва ли би се намѣрилъ единъ българинъ—дорий комунистъ—който да одобри това нова заробване!

Управниците отъ София доказаха за последенъ път, че тѣ нѣматъ нищо общо съ нашата страна и нашия народъ, че тѣ сж жалки марионетки и агенти на Москва и че тѣхната роль е да провеждатъ пълнитъ планове на Кремль, който стѣпка по стѣпка, днесъ съ този договоръ, утре съ други мѣрки, въ едно близко бъдаще цели да ликвидира окончателно дори и привидната независимостъ на България, та да се отстрани опасността отъ повторение историята съ Тито, или Чехо-Словакия, или дори Румъния.

Ако Кремль постигне това, днешнитъ управници въ София го улесняватъ, това ще бѣде единъ претекстъ да се посегне утре и къмъ останалитъ сателитни държави. Последнитъ днесъ нѣматъ политическа или икономическа независимостъ, но все пакъ тѣ сж отдѣлни държави, не сж частъ отъ Съветския Съюзъ и тѣхнитъ въпроси могатъ да бѣдатъ поставени на разглеждане на масата на Обществото на Народитъ или другъ международенъ форумъ. Глътната България днесъ и другитъ утре, включени въ територията на Съветския Съюзъ, тѣхнитъ проблеми слизатъ отъ международната сцена и ставатъ вътрешенъ Съветски въпросъ.

Ние заклеимяваме съ печата на позора Тодоръ Живковъ и компанията му! Тѣ сж предатели на България и на българскиятъ народъ. Тѣ сжко ставатъ предатели и къмъ всички други поробени отъ Съветския Съюзъ народи.

ПОСЛЕДНАТА ФАЗА НА ОСВОБОЖДЕНИЕТО—
ОБЯВЯВАНЕ НЕЗАВИСИМОСТЬТА НА БЪЛГАРИЯ.

Проф. Константинъ Кацаровъ,
Женева.

Замоленъ отъ редакцията за приносъ въ настоящия брой, посвѣтенъ на Освобождението, нашиятъ именитъ съотечественикъ Константинъ Кацаровъ, Професоръ въ Женевския Университетъ, ни представи за публикуване въ БОРЕА една извадка отъ описание на събитията презъ 1908 год. изъ намиращата се подъ печатъ негова нова книга "60 години живѣна история". Редакцията му благодари най-сърдечно за този приносъ.

Презъ януарий 1908 година Д-ръ Гудевъ поднесе оставката на кабинета и Малиновъ състави на 29 сѣция месецъ хомогененъ кабинетъ отъ демократи. Александъръ Малиновъ бѣше сравнително младъ човѣкъ—по това време къмъ 40 годишенъ—способенъ адвокатъ, даровитъ ораторъ. Отъ 1903 година той бѣ замѣстилъ Петко Каравеловъ въ водачеството на Демократическата партия.

Енергиченъ и съ широкъ погледъ, Малиновъ бѣ успѣлъ въ 5-годишното свое шефство на Демократическата партия да потегне редоветъ ѝ. Той ценѣше хората повечето по способноститѣ имъ, отколкото по близостта на родството. Първиятъ въпросъ, който, за вътрешното умиротворяване на страната, трѣбваше да получи своето разрешение, бѣше "студентския", респ. "професорския", болезнено тежачъ на цѣлото общество поради закриването на университета. Затова Министерството на просвѣщението бѣ повѣрено на първия човѣкъ следъ Малиновъ въ партията—Никола Мушановъ. На Михайлъ Такевъ, Малиновъ повѣри Министерството на вътрешнитѣ работи, защото страната се нуждаеше отъ вътрешно успокоение и заздравяване. Въ кабинета участвуваха още: генералъ Стефанъ Паприковъ, като министъръ на външнитѣ работи, Андрей Ляпчевъ, Христо Славейковъ, Владимиръ Молловъ, генералъ Данаилъ Николаевъ.

Правителството на Малиновъ бѣ дошло въ 1908 година съ голѣма външно-политическа програма, на която по тактически съображения не се даваше голѣма гласностъ, но въ която то бѣ решило да вложи цѣлата си енергия. Това бѣ въпроса за Независимостта.

Оформяващата се следъ 1878 година българска държава трѣбваше, по естеството на нѣщата, да обединява подъ една политическа властъ цѣлия български народъ, свързанъ съ общъ езикъ, религия, битови особености и сѣзнанието за обща национална принадлежностъ. Въ сѣщностъ, обаче, Берлинскиятъ договоръ бѣ оставилъ само Северна България между Дунава и Стара планина и софийската областъ като полунезависимо княжество; на Южна България бѣ дадена автономия подъ прѣката властъ на султана; Македония и частъ отъ Тракия останаха турски провинции въ периферията на Отоманската империя; Северна Добружа бѣ отстъпена на Румѣния; Поморавия — на Сърбия.

Това наследство много ясно очертаваше бъдащитѣ голѣми задачи на българската външна политика. Дълъгъ пътъ предстоеше за постигането на националното обединение.

Но преди изобщо да се мисли и действува за обединението, трѣбваше самото княжество да се сглоби, да се потегне, да се стабилизира. А въ този предварителен етап обектите бѣха два, но значителни и важни. Първият бѣше уреждането на положението на Южна България - на Источна Румелия. Презъ 1885 година Источна Румелия можа да бѣде присъединена къмъ княжеството - сполучливо, макаръ и следъ една краткотрайна война.

Втората задача въ този предварителен етап бѣше отхвърлянето зависимостта на княжеството като цѣло отъ султана. Точно това бѣ си поставило като задача новото правителство. И затова Малиновъ като министъръ - председателъ, още въ първия си докладъ предъ княза повдигна този въпросъ.

Трѣбва да се отбележи, че нашитѣ първи държавни дейци следъ Освобождението - всички, безъ изключение: и политици и военни, мислѣха сериозно да създадатъ самостоятелна българска държава и действуваха съобразно това. На всички ограничения и осакатявания, на които Берлинскиятъ договоръ бѣ подложилъ народа ни, тѣ гледаха като неправда и нѣщо временно.

Това бѣ проявено още въ самото начало и много осезателно къмъ Турция въ 1879 година, когато на прочетеното на три езика / български, турски и грѣцки / по поръчение на назначения отъ султана управителъ на Источна Румелия - князь Богориди - слово, въ тамошното Народно събрание бѣ отговорено само на български езикъ.

По-късно твърдото намѣрение на българитѣ да създадатъ своя независима държава бѣ проявено настойчиво и спрѣмо Русия, която считаше на времето, че новата държавица ще трѣбва да остане въ постоянна и прѣка зависимостъ отъ своята освободителка. Най-вече режимътъ на Стамболовъ изобилствува отъ такива прояви отъ руска и съответни реакции отъ българска страна. Прѣка последица отъ тѣзи търкания между българскитѣ държавници и представителитѣ на Русия въ България бѣ оформяването на "русофобството" въ една едва що освободена отъ Русия малка държава. А въ 1906 година Рачо Петровъ, като министъръ-председателъ и министъръ на въшнитѣ работи, върна на руския дипломатически агентъ Шегловъ всичкитѣ му ноти, написани на руски езикъ, изисквайки тѣ да бѣдатъ написани на международния за времето дипломатически езикъ - френски. Този инцидентъ предизвика оставката на Рачо Петровъ като министъръ председателъ, но и отзоваването на Шегловъ като руски дипломатически представителъ въ България.

Следъ подходяща и умѣла подготовка - отъ страна на правителството спрѣмо Турция, и отъ страна на княза въ чужбина, и по-специално въ Австрия - се пристѣпва къмъ осъществяване на възнамѣрения актъ. На 19 септемврий 1908 година князь Фердинандъ, който е въ чужбина, телеграфира на Малиновъ, че се завръща на 21 сѣщиятъ месецъ и желае да бѣде посрещнатъ отъ него и министритѣ на пристанището на градъ Русе.

На 20 септемврий 1908 година вечерта специалниятъ влакъ, който отвежда цѣлия министерски съветъ, начело съ министъръ-председателя, се движи отъ София за Русе. Малиновъ е силно възбуденъ и неспокоенъ, защото князътъ и сегашно въ телеграмата си отъ предишния денъ, съ която извикваше не само него, но и цѣлиятъ министерски съветъ въ Русе - не бѣ разкрилъ ясно намѣренията си. Министритѣ също правятъ най-различни предположения за това необичайно посрещане, което князътъ имъ е изискалъ. Тѣхнитѣ предвиждания се колебаятъ между най-блѣсково обявяване на Независимостта и демонстративна оставка на кабинета, която Малиновъ този път е решилъ незабавно да поднесе, ако князътъ отклони провъзгласяването на Независимостта.

Положението се изяснява на скелето на пристанище Русе. Княжеската яхта пристига и Малиново бива поканен да се яви при княза. Тук Фердинанд му съобщава решението си да се обяви Независимостта и то веднага, на другия ден. Князь Фердинанд определя и къде ще стане това - и за това той е помислил. Прокламирането на българската Независимост ще стане в старата българска столица - Велико Търново.

И князь Фердинанд поканва Малинов да се уедини в съседния салон и веднага да изготви манифеста. Това става на русенското пристанище на 21 септември 1908 година на яхтата "царь Крумъ". На другия ден князьът, заедно с църковен министерски съвет пристигат в Търново, където от развалините на цар Асеновия дворец в Царевец той прочита манифеста за обявяване Независимостта на България.

Беше топъл есенен ден - 22 септември 1908 година. Един от ония софийски есенни дни, когато слънцето е приятно, защото топли, но не сгорещява, а свежият въздух намалява тежлото на човъка наполовина. Около разлепените из улиците големи бели обяви се трупаше радостен народ. Според тогавашния обичай на младото княжество всяко по-голямо събитие се известяваше с издаден от самия князь манифест, който цялото отговорно правителство приподписваше. В този манифест се казваше:

"Винаги миролюбивъ, Моятъ народъ днесъ копнѣ за свой културенъ и икономически напредѣкъ; въ това направление нищо не бива да спѣва България... фактически независима, държавата се спѣва въ своя нормаленъ испокоеенъ развой отъ едни узи, съ формалното разкъсване на които ще се отстрани и настаналото охлаждане между България и Турция... Въодушевени отъ това свѣтло дѣло и за да отговаря на държавнитѣ нужди и народни желанія, съ благословията на Всевишния, провъзгласявамъ съединената на 6 септемврий 1885 година България за независимо Българско Царство и заедно съ народа Си дълбоко вѣрвамъ, че този Ни актъ ще намѣриудобрението на Великитѣ Сили и съчувствията на цѣлия просвѣтенъ свѣтъ..."

Фердинандъ I.

Устроени бѣха бурни манифестации, факелно шествие, акламирана бѣ войската, министритѣ, чуждитѣ легации.

Обявяване Независимостта на княжеството означаваше разкъсване на последната връзка - макаръ и останала повече или по-малко само формално съ Турция. А кое българско сърце отъ онова време не се топѣше отъ умиление предъ идеята и предъ представата за самостоятелна, напълно независима своя държава? Ние - моето поколение - наистина не познавахме прѣко турско робство. Но привсе това, ние имахме много добра представа за него. Защото нашитѣ родители го бѣха непосредствено преживѣли, защото ние бѣхме откѣрмени съ разказитѣ на бацитѣ и майкитѣ ни за турскитѣ звѣрства, кланетои издевателства. Защото бѣхме израсли съ стиховетѣ на Ботевъ и подъ обаяние на дѣлата на Каравеловъ Левски и Бенковски и всичкитѣ българи-бунтовници срещу вѣковния поробителъ. Защото за насъ тогава най-великитѣ съчинения на свѣтовната литература бѣха "Подъ Игото" на Вазова и "Запискитѣ" на Захари Стояновъ.

Въ последващитѣ следъ обявяване Независимостта дни, заниманията ни въ училището и разговоритѣ ни съ другаритѣ ми бѣха съсредоточени върху най-близката история на България - отъ времето непосредствено преди Освобождението.

А у дома моятъ баща, видимо развълнуванъ ни повтаряше разказванитъ вече много пѣти подробности по преживѣнитъ от него презъ детинството му въ бащиния му домъ въ Пирдопъ, три последователни кланета на башибозуци. Сълзи задавяха говора му, когато ни описваше, какъ при последното клане по поводъ потушаването на Априлското възстание майка му - моята баба, посягайки да запази децата си, е била жестоко съсечена отъ освирепели цивилни въоражени турци-башибозуци, за да оживѣе съ мъка следъ дълготрайно лѣкуване. Дни наредъ следъ тая голѣма дата баща ни изпълваше свободното си време у дома съ възкресяване собственитъ му тежки спомени и съ четене на гласъ откъслечи отъ списанията, давани отъ други за Априлското възстание. А тѣзи описания съдържатъ нѣща, които не могат да не разтърсятъ издѣно всѣко бѣлгарско сърце. Още отъ това време помня и не мога и нѣма никога да забравя картината, която дава Захари Стояновъ на напушачото домоветъ си следъ избухването на въстанието, население отъ околността на село Лесичево. Ще си позволя да ги напомнимъ на моя читателъ:

... "Първиятъ день на нашето царство бѣше на 21 априлъ 1876" - пише Захари Стояновъ. "Половинъ часъ бѣхме изминали отъ село Мухово, когато предната стража дотърча бърже назадъ и ни извести, че напреде ни по пѣтя се слуша голѣмъ шумъ отъ хора, отъ скърцане на кола и отъ лаене на кучета... Когато се покачихме на едно възвишено мѣсто, отъ дето се виждаше напреде ни дългата равнина - коритото на Тополница, ние трѣбваше да прахалимъ езикъ... Нѣщо невѣроятно! Равнината ни напреде представляваше море отъ хора, отъ кола, отъ добитѣкъ, стада овце, хвърковати гадини, патки и кокошки, които грачеха и хвърчеха надъ това море отъ хора...

- Всички съ бѣлгари-бунтовници, оставили селата си и трѣгнали за Балкана съ женитъ и децата си - известиха стражитѣ.

Ние се приближихме. Наистина множеството бѣше отъ жителитъ на три села: Лесичево, Калугерово, мисля и Щерово. Когато тѣ приели Кървавото писмо, безъ да му мислятъ на дълго и широко, задрѣпали колата, надигали всичко каквото могатъ, подкравали добитѣка си заедно съ семействата си, въоражени, потеглили за определенния пунктъ - гората Елѣджикъ, още презъ нощта. До петстотинъ кола можеше да има натоварени съ едно-друго. Предъ тоя голѣмъ керванъ вървѣха нѣколко момичета, заловени за рѣце, на редове, като се надпреварваха да пѣятъ. Други се обръщаха къмъ своето село и жално-жално плачеха, че нѣма да го видятъ вече

Тука въ запискитъ на Захари Стояновъ следватъ точки. Ю това не е мастило драги бѣлгарски читатели. Това съ негови сълзи, които капятъ върху ръкописа. Това съ сълзи и на всѣки бѣлгаринъ, който чете това описание. И автора продължава:

"Всичко бѣгаше трагически. Нѣмаше нито единъ отъ нашата дружина, на когото да не се намокриха очитѣ. Нѣщо повече. Тукъ азъ видѣхъ да плаче и Бенковски; тоя Бенковски, когото майка му бѣше родила да бѣде бунтовникъ, за когото нѣмаше нищо свѣто отъ съществуващото до сега, освенъ свободата на бѣлгарския народъ. Той се обърна съ коня си да друга страна, да нѣма свидетелъ на таяму слабостъ, срамъ го бѣше да плаче въ качеството си на бунтовникъ и войвода.

"Питай ги, защо бѣгатъ и де съ трѣгнали" - каза той.

Двама съ Крайчо, байрактарятъ, се приближихме до бѣжанцитѣ, за да имъ предложимъ горнитъ въпроси.

"Бѣгаме отъ неволя, господине, и отъ душмани турци, а отиваме въ гората да търсимъ свободата..." - отговориха бѣжанцитѣ.

И Захари Стояновъ завършва разказа си на този епизодъ отъ Априлското възстание съ думитъ:

"Кое сърце можеше да остане равнодушно и да не се трогне отъ тия думи, изкаани отъ простодушнитѣ селяни?"

Да, кое бѣлгарско сърце може да не се покърти отъ умиление при този разказъ. Даже днесъ, когато турското робство е вече далечна история!

А какво бѣ тогава за насъ!

Полковникъ Владимиръ И. Столѣтовъ
Парижъ.

I

Борбата на западноевропейскитѣ държави за икономическо и политическо надмощие въ Оттоманската империя има началото си въ XVI вѣкъ и продължи още цѣли три вѣка. Къмъ края на XIX вѣкъ въ срѣдата на европейскитѣ държави започна нова борба, която получи наименованието "Източенъ въпросъ". Тази криза възникна като резултатъ на въоръженото възстание на населението на Босна и Херцеговина презъ 1875-1876 година срещу турскитѣ подтисници. Потава време Германия искаше да използва това събитие за омаломощаване на Русия и за да може да получи свобода на действие по отношение на Франция. Австро-Унгария смѣташе да използва Босно-Херцеговинското възстание съ цель да завладее тѣзи славянски провинции.

Русия, отслабена отъ Кримската война и още не напълно възстановена отъ поражението си, въ началото на кризата се стараеше да се ограничи само съ подържане на своитѣ позиции на Балканитѣ и престижа между балканскитѣ славяни. Руското правителство се стараеше да помогне на възстаналитѣ, но избѣгваше да се ангажира въ каквито и да било активни действия. Англииското правителство съ Дизраели на чело се стараеше да използва трудното положение на Русия, за да я отслаби още повече. Дизраели полагаше усилия да въвлече Русия въ война съ Турция, а по възможность и съ Австро-Унгария.

Руската дипломатия повлия на австрийския външенъ министъръ Андраши да урегулира мирно "Източниятъ въпросъ". На 30 декемврий 1875 година Андраши връчи на европейскитѣ държави нота съ предложение, што Турция да проведе либерални реформи въ Босна и Херцеговина. Тази идея бѣ подържана отъ всички, и даже султанъ Абдулъ Азисъ се съгласи да я приложи. Но английската дипломатия се намѣси и въ Турция бѣ извършенъ дворцовъ превратъ, като престола въ Турция се зае отъ султанъ Мурадъ. Презъ това време геройчната борба на възстанниците ускори влизането на Сърбия и Черна-Гора въ откритата борба противъ турцитѣ.

За да бѣде готово за всѣкакви евентуалности, Руското правителство реши да говори открито съ Австро-Унгария за конфликта и така се роди съглашението въ Райхсщадтѣ на 8 юлий 1876 година, кждето Андраши и Горчаковъ подписаха документъ съ три варианта: 1/. Ако Сърбия бѣде победена-да се проведатъ необходимитѣ реформи отъ страна на Турция въ Босна и Херцеговина. 2/. Ако Сърбия победи-нейната територия ще се увеличи, също тази на Черна Гора, а нѣкои земи отъ Босна и Херцеговина ще се присѣдинятъ къмъ Австро-Унгария. Русия ще вземе Багумъ и нѣкои области въ Бесарабия, взети отъ Турция следъ Кримската война. 3/. Ако Турция бѣде окончателно разбита, тя ще бѣде изхвърлена отъ Европейския континентъ и ще бѣде създадена автономна и независима България. Гърция ще бѣде увеличена, а Цариградъ ще бѣде обявенъ за свободенъ градъ.

Но Сърбия бѣ разбита, европейскитѣ държави поискаха отъ Турция месечно примирие. Презъ това време противникътъ на Дизраели, лордъ Гладстонъ проведе голѣма кампания въ полза на балканскитѣ славяни, като разкри чудовищнитѣ звѣрства на турцитѣ. Но английската дипломатия проведе пакъ дворцовъ превратъ въ Турция и на престола се възкачи новъ султанъ, Абдулъ Хамидъ, приятель на Англия, който обеща да въведе конституция. Дизраели предложи на Абдулъ Хамидъ да склучи миръ съ Сърбия при условия, съществуващи преди войната. Сръбската армия бѣ разбита при Дюнишенъ. Руското правителство не можеше да се намѣси въ полза на Сърбия, безъ да рискува да изгуби влиянието си на Балканитѣ.

На 31 октомври Русия отправи ултиматумъ на Турция да се обяви 48 часово примирие съ Сърбия. Султанътъ прие този ултиматумъ. Биконсфилдъ произнесе войнствена речъ противъ Русия, но това не повлия на руското правителство. Царь Александъръ II обяви на 13 ноември мобилизация на 20 пехотни и 7 кавалерийски дивизии. Биконсфилдъ предложи тогава една конференция на посланниците на 6 велики държави, за да се опита още веднъжъ да разрешатъ мирно конфликта. Конференцията изработи условия за примирие на 23 декември, но въ същиятъ день Султана тържествено обяви даруване на нова конституция, като съ това конференцията стана излишна.

Презъ това време въ Буда-Пеща бѣ сключено ново съглашение между Австро-Унгария и Русия въ случай на война съ Турция. Това съглашение не бѣше много изгодно за Русия, защото тя трѣбваше да се съгласи на аднексията на Босна и Херцеговина и да не се създава на Балканитѣ никаква силна славянска държава. За това Австрия обещавахе на Русия само "приятелски неутралитетъ"... Въпреки че Турция сключи миръ съ Сърбия на 28 февруарий 1877 година войната съ Черна Гора продължаваше. Русия се колебаеше: пропадането на Цариградската конференция и неизгоднитѣ условия на Будапещенското споразумение даваха поводъ на нѣкои руски дипломати да настояватъ за споразумение съ Турция и демобилизиране на армията, като се направи още единъ опитъ за съглашение съ западноевропейскитѣ държави, за да се въздействува върху Турция. Като резултатъ отъ това се родиха така нареченитѣ "лондонски" предложения, които предявяваха на Турция още по слаби реформи отъ тия, които се изискаха по-рано. На 11 априль Турция отхвърли тѣзи предложения и на 24 априль Русия обяви война на Турция.

II

Руско-Турската война презъ 1877-1878 години бѣше единъ епилогъ на многогодишната тежка и кървава борба за освобождение, която водиха българскитѣ патриоти-революционери. Първиятъ отъ тѣхъ бѣ Георги Раковски, който презъ 1870 година положи основитѣ на "Български Централенъ Революционенъ Комитетъ" въ Букурещъ. Главни членове на този комитетъ бѣха Василь Левски и Любенъ Каравеловъ. Левски се стараше да подготви революция въ България съ помощта на масови революционни комитети. Каравеловъ, който стоеше по-надѣсно отъ Левски се надѣваше на помощта на сърби, гърци и ромънци, които, споредъ него, трѣбваше да подпомогнатъ българитѣ за едно спонтанно възстание и следъ победата да организиратъ една Балканска федерация. Левски създаде вътрешенъ революционенъ центъръ въ Ловечъ и 500 комитети по градове и села въ България. Презъ 1872 година въ Букурещъ бѣха пратени устава и програмата на Революционната организация. Но скоро, организацията бѣше разкрита отъ турцитѣ, Левски бѣ предаденъ и въ началото на 1873 година обѣсенъ въ София.

Следъ плодотворната дейность на Левски и неговата геройска смъртъ, Каравеловъ не успѣ да осъществи едно здраво водачество на организацията. Нему му помогна пламенния революционеръ, Христо Ботевъ, мирозрението и идеологията на когото съчетаваха мотивитѣ на национално и социално възраждане. Подъ ръководството на Ботевъ въ края на августъ 1875 година бѣ създаденъ новъ Български Централенъ Революционенъ Комитетъ. Възстанието въ Босна и Херцеговина презъ юлий 1875 година и също финансовата криза въ Турция създаваха благоприятни условия, както мислеше Ботевъ, за разгръщане въ България на едно всенародно възстание. И Ботевъ почна енергична подготовка за това. Но следъ смъртта на Левски дисциплината срѣдъ революционната организация се снизи, връзкитѣ между комитетитѣ отслабна, грижитѣ за добиване на оръжие и подготовка на нови кадри се затрудни значително. Тѣзи важни пречки повлияха за пропадането на Септемврииското възстание, което пламна само въ Стара-Загора, вмѣсто да се възпламени по цѣла България. Затова то бѣше лесно смазано отъ турцитѣ.

Следъ пропадането натово възстание, въ Гюргево, презъ ноемврий 1875 годин бѣ създаденъ новъ български комитетъ. Цѣлата територия на България бѣ раздѣлена на 4 окръга и ръководителитѣ на тѣзи окръзи започнаха подготовката на новъ възстание. Трѣбваше да се преодолеятъ много пречки и мъчнотии, нѣмаше възможностъ да се въоръжатъ много хора, конспирацията бѣше слаба и затова турцитѣ узнаха скоро за подготовката на възстанието. Ръководителитѣ на революционнитѣ групи не бѣха добре подготвени и честоне отговаряха на възложенитѣ имъ задачи. Точенъ планъ за възстанието не бѣ изработенъ.

Когато на 20 априль 1876 година започна знаменитото Априлско възстание тѣзи негативни страни на подготовката се явиха скоро на лице. Турцитѣ потушиха възстанието съ невѣриятна жестокостъ и нечувани звѣрства. Ботевъ загина геройски на Вола на 20 май. Въпреки, че Априлското възстание нѣмаше успѣхъ, отъ историческо значение то имаше грамадно значение. Бидейки връхна точка на поде на българското национално съзнание, то остави геройна следа въ цѣлата българска история и най-важно, че то предшествуваше, като патриотична национална революция, освободителната Руско-Турска война презъ 1877-1878 година. Благодарение на това възстание психологията на подтиснатия българинъ трѣгна къмъ възходъ и той бѣ подготвенъ да подпомогне рускитѣ войски и да се обедини въ нова, спонтанна национално-освободителна борба. Благодарение на Априлското възстание, освободена отъ рускитѣ войски, България се възроди за новъ животъ, не само като свободна отъ чуждо подтисничество, но също и като напреднала въ духа на времето държава. Априлското възстание нанесе съкрушителенъ ударъ на Оттоманската империя, такъвъ, че основитѣ и се раздрусаха!

Когато започна възстанието въ Босна и Херцеговина, български добровелци се присъединиха къмъ възстанниците, заедно съ много руси. Скоро тамъ бѣ създадена руско-българска доброволческа бригада, наброяваща надъ 5,000 души. Тази бригада се биеше срещу турцитѣ до октомврий 1876 година, когато, следъ поражението на Сърбия, пристигна въ Румѣния, където, презъ пролѣтъта на 1877 година влезе въ започналото да се формира Българско Опълчение. Началникътъ на това Опълчение, генерелъ-шабенъ полковникъ Ринкевичъ въ своя докладъ до Сенъ Петербургъ пишеше, че тѣзи опълченци ще бѣдатъ отъ грамадна полза за руската армия следъ освобождението на България, ще образуватъ първитѣ кадри на новата българска войска.

На 26 априль 1877 година въ Пловещъ на Българското Опълчение бѣ връчено Самаврското знаме отъ името на градската община на градъ Самара. Старииятъ боець срещу турцитѣ Ценко Петковъ, забивайки последниятъ пиронъ на знамето съ сълзи на очи каза: "Да помогна Богъ на това знаме да мине отъ край до край на българската земя, да изтриятъ нашитѣ майки сълзитѣ си, а също и нашитѣ жени и дѣщери, да бѣга предъ това знаме всичко мръсно и зло, нечестиво и да се простре задъ това знаме миръ, тишина и благоденствие!".

Следъкато руската армия премина Дунава, по-големата и частъ се движеше на изтокъ къмъ Русе и на западъ къмъ Никополь. Попосока на главното направление къмъ Цариградъ бѣше организиранъ сравнително не голъмъ Преденъ Отрядъ на генералъ Гурко, въ зачатата на който влизаше, да повдигне българското население за въ Балкана. Първата му задача бѣ да завладѣе билото на Балкана. Затова въ този отрядъ бѣха включени българскитѣ Опълченски дружини, за които бѣше много по-лесно да повдигнатъ населението въ помощ на руситѣ. Всичкитѣ 6 дружини бѣха включени въ отряда на Гурко, който наброяваше кавалерия отъ 3,700 души и 5,800 души български опълченци, като пехотенъ отрядъ. Повечето отъ офицеритѣ на опълченскитѣ дружини бѣха българи, подофицеритѣ - всички българи. Въпреки краткото двумесечно обучение българскитѣ опълченци напълно оправдаха надеждитѣ и се биеха храбро и самоотвержено, тѣ се оказаха твърди, упорити и схващащи много бърже обстановката. Преди това, не само нѣкои скептически отнасящи се руски и румѣнски генерали и офицери, но и самиятъ Гурко, преглеждайки опълченцитѣ за първи пътъ, се съмняваха въ тѣхнитѣ бойни качества.

Този скептицизъм и съмнение траеха само до първия бой, при който веднага се издигнаха въ очите на Гурко прекрасните бойни качества на българските опълченци. Първият изпит тѣ положиха през време на форсиране на прохода Хаинбоазъ, извънредно труденъ за преминаване. Началникъ Шаба на Българското Опълчение генералъ Ринкевичъ докладва за този походъ: "Не мога да се начудя на това младо опълчение, което само три месеца отъ формирането се, се показва като истинска, стара редовна армия и което може да служи за пример, защото опълченците понасяха тежеститѣ и лишенията на похода съ една поразителна лекота, съ една висока дисциплина, хуморъ и чудесно разбирателство въ началниците си. Тѣ вървѣха въ бой, като че ли отиваха на празникъ". Същата оценка на българските опълченци даде генералъ Гурко въ доклада си до Главнокомандващия: "Само рускиятъ войникъ може да мине този пътъ за три дни и да пренесе артилерийските оръдия презъ този проходъ. Азъ имамъ честта да отбелѣжа, че българскиятъ опълченецъ въ нишо не отстъпваше на руския войникъ, когато той преодоляваше тежките трудности въ боя на този походъ".

Цѣлиятъ походъ и боеве по долината на Тунжда, отъ Хаин-кьои до Шипка и обратно къмъ Казанлъкъ българската опълченска пехота проведе примерно. Особено при боя при Лоханли 5 и 6 дружини се биха "като лъвове". Офицеритѣ и въ двете дружини не можеха да намерятъ думи да изразятъ своето възхищение отъ тѣхъ. Въ битката при Стара Загора на 19 юлий, където българските опълченци влѣзоха подъ командата на новия си началникъ генералъ Столѣтовъ срещу десеторно по-силенъ противникъ, двете хиляди български опълченци отбиваха съ щикове десетин пѣти бѣсните табори на Скилеманъ паша съ "ура" и съ пѣсенята "Напредъ, наредъ въ бой да вървимъ!". Смъртно ранениятъ поручикъ Павловъ отъ 5-та дружина се прислони къмъ едно дърво, защото не можеше повече да върви. Войниците отъ неговата рота се втурнаха да го изнесатъ, но тай имъ заповѣда да го оставятъ, защото и безъ това идва края на живота му, а тѣ рискватъ да бѣдатъ избити. Малко следъ това турцитѣ заклаха съ щикове умирающиятъ герой.

Безчислениятъ противникъ заплашваше навсякъде, появи се опасностъ отъ пълно обкръжаване и гибелъ. Командирѣтъ на една отъ дружините, подполковникъ Калитинъ даде заповѣдь за отстъпление. Въ същиятъ моментъ падна убитъ знаменосецѣтъ на опълченците. Калитинъ подхвана знамето, но и той падна отъ коня се пронизатъ отъ турски куршумъ. И знаменитото Самарско знаме, подхващатъ единъ следъ другъ последователно, като падатъ убити българските опълченци: Митковъ, Поповъ, Радевъ, Мицовъ, Даневъ и най-после рускиятъ подофицеръ Тома Тимофеевъ изнася знамето отъ битката и така то било спасено! Стара Загора не можа да бѣде запазена, но храбростта на опълченците даде време на жителите да напуснатъ града и да се оттеглятъ въ планината. Въ своето донесение до Главнокомандващия замѣстникъ командира на Предния Отрѣдъ генералъ Раухъ казва: "Българските дружини, особено тѣхните офицери и подофицери, се биеха и умираха геройски. Въпреки убиственния огънь, отъ който се косѣха редовете имъ, българските дружини не мръднаха крачка и сами на нѣколко пѣти минаваха въ контра-атака, и само, когато повече отъ половината отъ тѣхните офицери и подофицери или пѣкъ редници биваха избити, отстъпваха предъ огромното число на противника".

Но още по-ценна характеристика за българските опълченци е дадена отъ командира имъ генералъ Столѣтовъ, който по това време успѣ много добре да ги опознае. Въ своето прошение до генералъ Непокойчицки, въ което Столѣтовъ молеше да се разреши колкото може по-скоро формирането на български милиционерски части, той пише: "Боя при Стара Загора показва, какъ героично се биятъ и умиратъ българите. За жадуваща освобождение България е извънредно важно, шото тя да притежава всрѣдъ редовете на милицията, бойци, които имаха щастието да се биятъ за свободата си заедно съ нашите части... Познахъ отъ опита си, че отъ българина ще направимъ чудесенъ войникъ за най-кратко време... Трѣбва да преодолѣемъ всички мъчнотии, шото да можемъ, въ най-кратко време да сформираме редовна българска милиция и то въ най-големи размѣри...".

Гурко, въ прегледа си на българските опълченци следъ бой за Стара Загора имъ каза: "Това бѣ първиятъ тежкъ бой за повечето отъ васъ. Въ този бой вие показахте, че стейстински герои, че цѣлата руска армия може само да се гордѣе съ васъ... Вие сте ядрото на бъдещата българска армия. Ще минатъ години и тази българска армия съ гордостъ ще каже-ние сме потомци на славнитъ защитници на Стара Загора". Боятъ за Стара Загора позволи на отряда на Гурко заедно съ българските дружини да стигнатъ до Шипка и тамъ да се укрепятъ. Сулейманъ паша наплашенъ отъ съпротивлението при Стара Загора, чакаше три седмици, преди да нападне проходите на Шипка.

Българските опълченци, понесли страшни загуби, бѣха отведени въ планината за попълване на частитъ и почивка. Но влошаващето се положение на руските войски, накара командването на прати на позициитъ пакъ българитъ. Петъ български дружини бѣха пратени на Шипка, която скоро щеше да стане единъ отъ най-важнитъ участъци на фронта. Следъ две несполучливи атаки на Плевенъ и отстъплението на руските войски около Русе, командването на Дунавската армия реши да придържа тактиката на пасивна отбрана по Балката. Надъ 48,000 руски войници бѣха разпръснати на една дължина отъ 150 километра, представлявайки една много слаба линия. Къмъ тази груба грѣшка, на командуването на Дунавската армия се прибави и друга: не се събраха достатъчно добри сведения, кои отъ Балканскитъ проходи сж по-проходими, та да бждатъ по-добре укрепени. Защото отъ правилната оценка следваше заключението, че турцитъ ще се опитатъ да навлезатъ въ Северна България презъ Шипченския проходъ, понеже презъ него минаваше най-късиятъ пътъ между Търново и Одринъ. Другитъ Балкански проходи бѣха почти непроходими, особено въ лошо време, за артилерия и тежки обози.

Всичко това не бѣше взето подъ внимание отъ руското командване. Всички руски войски бѣха съсредоточени или противъ Плевенъ или по линията Русе-Разградъ. Нападение на турцитъ отъ южна България се предполагаше само на лѣвия флангъ на южния фронтъ и ето защо Шипка бѣ изоставена на втори планъ. Защитата на този така важенъ стратегически проходъ бѣ предоставена само на единъ Орловски пехотен полкъ, който дори нѣмаше пѣленъ съставъ по това време. Когато се получиха сведения, че турцитъ съсредоточаватъ много войски къмъ Шипка, само тогава на орловцитъ се изпратиха 5 български дружини за подкрепление. Нѣкои отъ тѣзи дружини тъкмо се бѣха върнали отъ тежкия походъ въ района на Търново и Габрово. Генералъ Столѣтовъ докладваше за тежкото материално поражение на опълченцитъ на Шипка: липсваше храна, дрехи, бойни припаси. Доставянето на сухари и хлѣбъ отъ Габрово бѣ непостоянно, къмъ края на юлий се появи постоянна мъгла, дѣждове и студъ. Генералъ Столѣтовъ, като началникъ на Шипченския гарнизонъ постоянно настояваше за подобрения, но отговоръ не получаваше. Тогава той изпрати една частъ отъ опълченцитъ къмъ южния склонъ на Балкана, където опълченцитъ получиха отъ мѣстното население всичко необходимо. Това необичайно продоволствие обаче трая само една седмица.

Войскитъ на Суйлеманъ паша проведеха решително нападение на позициитъ въ района на Шипка. Въ единъ отъ турскитъ документи бѣ казано, че настѣпленieto на Суйлемана презъ Шипка имаше за целъ да се съедини съ армиитъ на Османъ паша и на Мехметъ Али паша и да изтласкатъ руситъ отъ цѣла Северна България. Руското командване не знаеше това и генералъ Радецки допусна още една грѣшка бидейки увлеченъ отъ съветитъ на своя помощникъ, генералъ Борейша, като изпрати всичкитъ си резерви на лѣвия флангъ на фронта въ района на Елена-Златарица. На 7 августъ генералъ Столѣтовъ донесе на генералъ Радецки, че вижда като на дланъ цѣлия корпусъ на Суйлеманъ паша подъ Шипченския проходъ. На Столѣтовъ пречеа много и бѣжанцитъ отъ околнитъ сѣдища, които строеха колибки и палатки непосредствено задъ позициитъ на Столѣтовъ, а даже измежду разположението на войницитъ по фронта.

КОМУНИЗЪМЪТЪ И ИНТЕЛИГЕНЦИЯТА.

Миро Герговъ

Членъ на Ц.У.С и председателъ на клона на Б.Н.Ф. Бъфало.

Всички се питаме и търсимъ отговоръ на въпроса: какъ може да се обясни комунистическото влияние върху интелигенцията и специално върху младежта въ свободнитъ страни. Какъ може се се обясни, че тази младежъ се възхишава и въодушевява отъ комунизма - тази сила, която подтиска свободата, когато сжщитъ тѣзи младежи, студенти и интелектуалци бурно реагиратъ срещу най-малкия опитъ за ограничение на тѣхнитъ чувства и разбирания? Какъ е възможно интелигентни хора да се увличатъ и възхищаватъ отъ Кастро, Мао це Тунгъ или Брежневъ, проводници на безправие, тероръ и разрушение?

Причинитъ за това състояние сж познати намъ. На първо мѣсто умѣло водена и щедро заплашана комунистическа пропаганда, Марксист-Ленинови кражочи, оратори и "тълкователи" на идеитъ на комунистическитъ лидери. Това сж добре обучени организатори и опитни агитатори, които използватъ едни или други моменти за създаване настроения и подстрекаване на проявления. Богато платени агенти, които чрезъ разни средства убиватъ морала: наркотици, саксуални оргии, атеизъмъ-лесни средства, за да се убие личната воля, да се притяпятъ и заличатъ морални и етични разбирания и да се преобърне попадналата подъ влиянието на комуниститъ младежъ и интелигенция на една аморфна маса, която може да се гласка въ едно или друго направление и да се използва по волята и ръководството имъ.

На второ мѣсто идва липсата на достатъчно просвѣта и познаване на въпроситъ свързани съ комунизма. Проявленията на последния въ странитъ, които е завладѣлъ, жестоката действителностъ, която сполетя останалитъ подъ комунизма народи, Истината по въпроса за громко разгласяванитъ успѣхи въ полето на всички отрасли на икономическия и културния животъ, които въ сжщностъ сж еднапrowала на режима. Истината по въпроса, какво би сполетяло и държавитъ на Запада, специално Съединенитъ Щати, ако комунизма би могълъ да се добере и до тѣзи днесъ благодатни страни.

На трето мѣсто е липсата на организираностъ всрѣдъ грамадната частъ на интелигенцията и младежта, която не споделя комунистическитъ доктрини. Липсата на енергични прояви отъ страна на антикомунистически настроената младежъ, като: акции, демонстрации, събрания, печатни издания, протестни събрания и пр., които да демонстриратъ волята на грамадната частъ на интелигенцията и младежта. Проявления, било от страна на държавата, било от страна на частната инициатива, съ които да се осигурятъ възможноститъ за внедряване всрѣдъ младежта принципитъ на моралъ, отговорностъ, дългъ къмъ народъ и Родина, дисциплина, държавна и народополезна просвѣта и други благородни качества, които издигатъ отдѣлната личностъ и създаватъ достойния гражданинъ.

Че днешнитъ наши младежи и интелектуалци утре ще бждатъ дълбоко разочаровани и горчиво ще съжбяватъ за своитъ увлечения къмъ комунизма, въ това сме напълно увѣрени. Нужно е, обаче, на време да се разясни истината, на време да се разобличъ комунизма, на време да се отклони нашата интелигенция и младежъ отъ увлеченията и заблудитъ, въ които тя е изпаднала. Това е една голѣма и много важна задача, жизнена задача, която безъ отлагане ще трѣбва да се разреши, за да спасимъ и запазимъ нашата младежки интелигенция и нашето второ Отечество, Съединенитъ Щати от застрашаващата го червена опасностъ.

БОРЧЕСКИ ОПИТИ И ХИЛАВА ДЕЙСТВИТЕЛНОСТЪ.

Капитанъ Стефанъ Войновъ
Виена.

Презъ лѣтото на 1944 година военната обстановка за Германия все повече се влошаваше. Прѣскаха се слухове, че германцитѣ се погответъ да напускатъ България. Червената армия бѣше вече на устието на Дунава.

Независимо отъ това, Щаба на Българскитѣ Национални Легиони въ София къмъ месецъ юлий започна да изработва планъ и подготовка за преминаване въ нелегалностъ и открита борба противъ комуниститѣ, въ случай, че тѣ излѣзатъ отъ шумата и завзематъ властта. Ако Съветскитѣ войски нахлуеха въ България, което се очакваше, безсѣмнено, че властта щѣха да подарятъ на шумкаритѣ.

Като единъ отъ жититѣ очевидци, взѣлъ участие въ тази подготовка, бихъ желалъ да опиша единъ отъ епизодитѣ на тази жертвена и патриотична дейностъ. Тѣзи факти, освенъ съ историческата си стойностъ, могатъ да бѣдатъ поучителни за въ бѣдаше, защото сѣ характерни, както за болнамото тогавашно време на голѣми национални катастрофи, така и за психоложнитѣ моменти на частния индивидъ въ моментъ на испытание.

Въ началото на месецъ юлий 1944 година въ село Германъ, където бѣхъ евакуиранъ съ семейството си, срещнахъ водача на Щаба на Софийскитѣ легионери Д-ръ П. Като офицеръ за свръзка въ РО-3 на Щаба на Войската, азъ постоянно пътувахъ до Нишка Баня, където се намираше Щаба на I-ви Български Окупационенъ Корпусъ съ командиръ генералъ Асенъ Николовъ, а също и въ Солунъ при българския началникъ на нашата Военна Мисия генералъ Жилковъ. Това ми положение ми позволяваше да бѣда въ течение на многосѣбития и да зная доста решения на германското командване, засягащи България. Отъ помощника на германския Воененъ Аташе баронъ фонъ Зайдлицъ научихъ, че германцитѣ сѣ решили да евакуиратъ България, ако Съветскитѣ войски преминатъ Дунава.

Предадохъ това съобщение на началника на РО-3 генералъ --шабенъ полковникъ Тумбинъ, доблестенъ офицеръ и горещъ български патриотъ. Той не бѣ очаквалъ това и изказа сѣмнението си -- той слѣпо вѣрваше въ победата на Германия и ме убеждаваше, че германцитѣ скоро ще употребятъ новото си тайно оръжие, което ще донесе решителната победа за тѣхъ. Въ това го увѣрявахъ германцитѣ, съ които той бѣ въ връзка, показвайки му "тайни" документи. Прочее, тази вѣра въ германскитѣ секретни оръжия бѣше силна, не само въ нашия Щабъ на Войската, макаръ че имаше и скептици, но и между другитѣ съюзници на Германия.

Мойтѣ сведения предодохъ на Д-ръ П. Той разумно реши, че трѣбва да се готвимъ за най-лошото и ми предл жи да говоря съ полковникъ Тумбинъ въ смисълъ да ни помогне за инсталиране на бойни секретни бази прѣснати по цѣлата страна. Въ срѣдата на юлий се завърнахъ отъ Бѣлградъ и докладвахъ на полковникъ Тумбинъ, като му описахъ влошавашето се военно и политическо положение, а също и за плана на легионеритѣ -- да екипиратъ нѣколко десетки бази, като скл диратъ тамъ оръжия, муниции и продукти въ планинитѣ и по селата. Следъ дълго разискване полковникъ Тумбинъ одобри този планъ и обеща на помогне, като цѣлата отговорностъ пое върху себе си. Той извика оперативниятъ си помощникъ генералъ--шабенъ капитанъ Славеевъ и му заповѣда да уговори съ мене всички технически подробности.

Спомнямъ си, че по това време също молихъ полковникъ Тумбинъ да телефонира на подразделенията на РО-3 въ Сливенъ и Враца, шото тѣ да помогнатъ непосредствено на силни мѣстни легионерски групи въ същата насока. Имах тамъ приятели, които ме молеха за това.

Капитанъ Славеевъ биваше винаги "раздърпванъ на части" въ отдѣлението си, него го пращаха навсѣкѣде, трѣбваше да присѣтствува на десетки среши, да изготвя доклади и пр. Той бѣше спокоенъ, уравновесенъ, логиченъ. Той ме помоли да го "уловя" на другия денъ, за да можемъ да заминемъ къмъ военнитѣ складове, и като приготвимъ наобходимитѣ пропуски, документи и реквизиции, ще мога да получа камиони, оръжие и продукти. На другия денъ, обаче, се научихъ, че капитанъ Славеевъ е заминалъ за Ихтиманъ въ Шаба на новосформираната удална танкова бригада отъ "тигри" и щѣлъ да се върне вечерта. Въмѣсто него ме прие генералъ шабенъ капитанъ Гьоргевъ, оперативенъ офицеръ, началникъ на секция. Капитанъ Гьоргевъ ме помоли да му изложа въ детайли всичкитѣ планове по организирането на тайнитѣ легионерски бази, като искаше също да му съобщи и имената на отговорнитѣ за тази акция легионерски началници, дислокацията имъ и други подробности по този планъ.

Капитанъ Гьоргевъ се държеше много чудновато: погледа му блуждаеше, постоянно ставаше отъ стола, въ гласа му звучеше ирония и подигравка. Накрая се изказа, че предлагания отъ мене планъ му се вижда много несериозенъ и авантюристиченъ. Все пакъ, той изказа желание отново да говори съ полковникъ Тумбинъ и капитанъ Славеевъ, като ме помоли да му се обадя следъ нѣколко дни. Този разговоръ предадохъ на Д-ръ П., като подчертахъ моето впечатление за нѣкакъ си неприятелското отношение на капитанъ Гьоргевъ къмъ тази инициатива. Дватама решихме, да изчакаме събитията още кратко време, като се надѣвахме и вървахме, че явната смъртна опасностъ, засташаваща България, ще убедятъ нашитѣ военни отговорни лица и че тѣ наистина ще ни помогнатъ.

Следъ три дни срещнахъ пакъ капитанъ Гьоргевъ, който веднага ми предложи да не безспокоимъ полковникъ Тумбинъ, понеже не билъ спалъ цѣлата нощъ и билъ много уморенъ. За нещастие капитанъ Славеевъ също бѣше заминалъ за нѣкъде. Капитанъ Гьоргевъ настояваше да му се предадатъ колкото се може по-скоро списъцитѣ на легионеритѣ, които ще заематъ организирани секретнитѣ бази по Витоша, Искърското дефиле и по Сръдна Стара планина. Д-ръ П. категорично отказа да даде всѣкакви списъци, планове за дислокациитѣ, като се извиняваше, че базитѣ не сѣ още напълно организирани и че трѣбва време и свързочни средства за това.

Въ края на юлий бѣхъ изпратенъ въ Солунъ, следъ това на други мѣста, върнахъ се въ София къмъ сръдата на августъ. Положението се влошаваше все по-вече, съветскитѣ войски бѣха въ Добруджа. Видѣхъ нѣколко пѣти полковникъ Тумбинъ, който, виждайки положението, бѣше страшно подтиснатъ морално. Капитанъ Славеевъ бѣ прмѣстенъ другаде. Тогава решихме съ Д-ръ П. да разпратимъ писма до всички легионери по провинцията да се преддвижватъ на западъ и се концентриратъ въ София, Видинъ и Кюстендилъ. По-късно се научихъ, че легионеритѣ дали добра съпротива на комуниститѣ въ Враца и Сливенъ, а че също и групи отъ тѣхъ, организирани, сѣ се отдрѣпнали на западъ и сѣ се спасили. Полковникъ Тумбинъ изпълни обещанието си и е билъ телефониранъ на тѣзи легионерски центрове, да бждатъ въоръжени и подготвени за бой.

Чакъ следъ 9 септемврий 1944 година се научихъ, че капитанъ Гьоргевъ е билъ комунистъ и съветски агентъ отъ нѣколко години насамъ. Той лично е билъ взелъ участие въ звѣрскитѣ убийства на добрия къмъ него началникъ полковникъ Тумбинъ и капитанъ Славеевъ. За тѣзи му "геройства" е билъ произведенъ веднага въ чинъ "партизански полковникъ".

Вѣчна слава на геройтѣ офицери и нашитѣ другари легионери, паднали въ борба срещу поробителитѣ на нашата Родина.

ГРЪЦКАТА АВАНТУРА НА ГЕНЕРАЛЪ ПАНГАЛОСЪ ПРЕЗЪ ОКТОМВРИЙ 1925 ГОДИНА.

Д-ръ Георги Паприковъ

Съ настоящитѣ нѣколко реда поздравявамъ списанието БЪЛГАРСКИ ВОЙНЪ по случай десетъ годишния му юбилей. Нека тѣ да послужатъ и като скроменъ венецъ въ паметъ на славния български генералъ МИНЧО БАНКОВСКИ, починалъ преди десетъ години, баща на редактора.

Презъ 1925 година въ Гърция бѣ на властъ диктаторското правителство на генералъ Пангалосъ, което съ своята непопулярностъ бѣ загубило всѣка подкрепа отъ народа. За да заздрави положението си елинския генералъ измисли една ефтина маневра, насочена къмъ България. Окастриена и разбита следъ Първата Свѣтовна война, нашата страна бѣ по това време въ отчайващо положение — откъсването на толкова много български земи отъ майката отечество съ милионитѣ бѣжанци приютили се въ нея, грамаднитѣ несправедливи репарации наложени отъ победителитѣ, постояннитѣ комунистически провокации и атентати, най-последно до минимумъ намалената ни армия, правеха нашата държава лесна жертва на Пангалосъ.

За тази целъ струпа предварително на българската граница въ Струмската долина 6-та и 19-та тежки пехотни дивизии, равняващи се по численостъ на цѣлата българска армия. На 19 октомврий гърцитѣ предизвикаха в областта на Демиръ Капия, срещу гръцкиятъ постъ № 69 единъ граниченъ инцидентъ. На нещастния гръцки войникъ Димитри Цитафирисъ бѣ дадена задачата да навлезе въ българска територия, да убие или отвлече въ гръцко български войникъ, та да се даде поводъ за нарушаване на границата. На какво се случи? Единъ юнакъ, български граничаръ на име Радой, следъ кратка престрелка уби при отбрана гръцкия войникъ на около 50 метра въ наша таритория, при трупа на когото се намериха купъ гилзи отъ патрони, изстреляни противъ нашенеца.

Гърцитѣ веднага нададоха типичниятъ за племето имъ византийски вой и пратиха на България ултиматумъ: съ смѣнато българско знаме гвардията да се извини предъ гръцката легация въ София и държавата ни да плати 10 милиона лева обезщетение. Българското правителство отнесе веднага въпроса до Обществото на Народитѣ въ Женева и назначи началника на 7. Дивизионна областъ полковникъ /по късно генералъ/ Минчо Банковски да организира отбраната. Не изчаквайки дори и срока на ултиматума си, Пангалосъ прати войскитѣ си за славни победи, като първоначално нахлуха 3 пехотни дружини и 2 планински батареи на фронтъ около 30 километра по посока на Петричъ. Този фронтъ бѣ задържанъ и храбро защищаванъ отъ 35 български граничари презъ цѣлиятъ день. Чакъ на другиятъ день гърцитѣ получиха подкрепления отъ цѣли 2 дивизии и завзеха въ четири дни около 300 километра пространство.

Задачата на полковникъ Минчо Банковски бѣ много трудна: отъ една страна той трѣбваше да задържи четири неприятелски дивизии съ многобройна артилерия само съ единъ единственъ полкъ въ съставъ на една дружина, като се старае само да задържа и обгражда неприятеля. Организира добре позицитѣ на войската, свика къмъ 3,000 души доброволци, повечето селяни отъ милицията на Македонската Организация, които водеха партизански сражения само нощно време. На войската не разреши да се бие открито поради дипломатически и тактически съображения. Цѣлата тѣжестъ на чистене, изтласкване и спиране на навлѣзлиятъ неприятелъ се понесе отъ храбритѣ доброволци.

Резултатитѣ отъ тази тактика скоро се показаха: изпратената отъ Аристидѣ Брианѣ, отъ името на Обществото на Народитѣ комисия, съставена изключително отъ членове на неприятелски тогава намѣ страни - французи, италянци и англичани - установилоялността на българската войска къмъ поетитѣ международни задължения и цѣлата вина по инцидента преписа на гърцитѣ. Тази комисия даде нарежданя гърцитѣ веднага да напуснатъ българската територия, най-късно до 29 октомврий, 8 часа сутринѣта. Българскитѣ комисии отъ своя страна да установятъ причиненитѣ загуби отъ грѣцкитѣ золуми на сѣщиятъ день, а на 30 октомврий да си заематъ постоветѣ на нормалнитѣ мѣста по границата.

Въпрѣки категоричното решение на международната комисия, гърцитѣ съ цѣлот си нахалство не опраздниха нашата територия, но изпратиха парламентѣори до полковникъ Банковски. Началникѣтъ на българскитѣ войски приесъвсемъ хладно грѣцкия пратеникѣ, като продикува на Началникъ Шаба си полковникъ Пенчо Златевъ следната нота, която се даде на гърцитѣ:

"...въпроса за евакуацията на грѣцкитѣ войски отъ окупираната българска територия е отнесенъ предъ сѣвета на Обществото на Народитѣ. Този въпросъ нее повече такъвъ, освенъ между България и Гърция отъ една страна и отъ О. Н. отъ друга. България се е напълно съобразила по тази точка съ инструкциитѣ на Сѣвета на О. Н. Не остава друго, освенъ и Гърция направи сѣщото и да ни даде да разберемъ, чрезъ каквото желае средство, момента за започване на евакуацията".

Следъ това на широкофуститѣ клефтета на Пангалосъ не оставаше нищо друго освенъ безславно да се изтеглятъ и да оставятъ следи завещани имъ още отъ времето на Василия Българоубиеца: изклани селяни съ извадени очи, опепеляни сиромашки къщи, отвлеченъ добитѣкъ, запалени селски училища и безброй още золумлуди. Всички тѣзи грѣцки геройство се описаха и фотографираха отъ достойн чужди журналисти, най-виднитѣ отъ които бѣха: французитѣ Лео Жерандо отъ "Матен Жантисонъ" отъ "Темпъ" англичанина Маркъмъ отъ "Дейли Хералдъ", американеца Клейтонъ отъ "Чикаго Трибюнъ", уругваецъ Сень Мартинъ и пр.

За всички тѣзи "геройства" на Гърция бѣ наложено да плати 30 милиона златни франка на България. Пангалосъ, обаче, нѣма куража да признае, че освенъ тази сума, той загуби и надъ 150 войници убити отъ нашитѣ селяци и надъ 1,000 души ранени.

Следъ приключване на инцидента, единъ чуждестраненъ кореспондентъ въ разговоръ съ полковникъ Банковски похвалилъ твърдото му и политично държане и казалъ, че задачата му е била наистина много трудна, но успѣшна:

"Е, да! отговорилъ полковника-трудно бѣше. Но най-голѣмата трудность срѣгнахъ да спирамъ собственитѣ си войски да не нападатъ гърцитѣ и имъ дадатъ единъ добъръ урокъ. На въпроса на журналиста, какво би направилъ, ако гърцитѣ не приемеха постановленията на комисията на О. Н. полковникъ Банковски отговорилъ просто: "Ако гърцитѣ на 29 октомврий до 8 часа вечерѣта на напуснаха нашата територия, щѣхъ да дамъ заповѣдъ на мойтѣ войски да ги обградятъ въ дифилето и ги унищожатъ".

За умѣлото ръководство по този инцидентъ полковникъ Банковски получи много захвалителни и благодарствени писма отъ страната и чужбина, както и отъ членоветѣ на Международната комисия. Не напразно народа го нарече "Спасителя на Петричъ".

Следъ този инцидентъ грѣцкиятъ министъръ-председателъ Пангалосъ бѣ сваленъ и даденъ подъ сѣдъ. За България се чува така нуждитѣ за нея по това време добри думи въ Обществото на Народитѣ. Никой, обаче, не се зае да отстрани неправдата спрѣмо България съ отнемането на Бѣломорска Тракия, която даже и по Ньоскиятъ диктатъ ни принадлежеше.

Ако отворимъ комунистическата "Кратка Българска Енциклопедия", на стр.206 ще прочетемъ, че островъ Бълене е най-големия български дунавски островъ съ площъ отъ около 41,000 декара, че се намира на северъ отъ с.Бълене и е свързан съ сушата съ един постояненъ понтоненъ мостъ, че голъмата частъ отъ острова е обработваема и че се отглеждатъ зърнени храни и зеленчуци. Толкозъ!

Нека се опитаме да допълнимъ накратко това, което сегашната българска енциклопедия не казва:

Попостоянния понтоненъ мостъ къмъ острова не може да мине всъки. На него стои стража и само съ специаленъ пропускъ може да се влезе въ острова. Това е така, защото отъ установяването на комунистическото робство въ България, този островъ е превърнатъ на един годѣмъ затворъ и постояненъ концентрационенъ лагеръ. Работната сила, която обработва стопанството на острова е тази на затворниците и концлагериститѣ. Сѣдбата на първитѣ е по-добра. Това сѣ редовно осѣдени лица, съ присѣди, които претърпяватъ присѣдитѣ си тука. Тѣхнитѣ условия сѣ относително "добри". Тежко е положението на лагериститѣ, броя на които въ момента, зависимо отъ престѣпнитѣ на престѣпността у червенитѣ палачи, е надхвърлилъ 20,000 души. Въ течение на повече отъ 24 години тука сѣ минали надъ 200,000 души, като голѣма частъ отъ тѣхъ сѣ оставили коститѣ си тука. Въ бараки землянки, на открито, кога безъ завивки, кога безъ храна, гонени отъ палкитѣ и псувнитѣ на оскотѣли палачи, а не рѣдко и отъ куршумитѣ на автоматитѣ и пистолетитѣ имъ, мѣката на хилядитѣ, кръвта имъ, това бѣше живота на острова. Единъ день, когато свободата ще изгрѣе надъ Родината, ще станатъ известни имената на тѣзи герой-мѣченици.

Освенъ убититѣ и загинали на мѣсто въ самия островъ, тука бѣха заровени и убититѣ презъ 1961 година повече отъ 700 души отъ лагера Ловечъ, където презъ същата година сѣ били изпратени къмъ 3,000 души, смѣтани като неблагонадеждни. Тѣзи 700 души сѣ били избивани съ тояги отъ милиционеритѣ на лагера, по всѣка вѣроятностъ по заповѣдъ на управницитѣ отъ София. За да закрийтъ следитѣ на извършенитѣ си престѣпления въ лагера Ловечъ, тѣлата на убититѣ сѣ били докарвани въ острова и закопавани въ него, понеже, както се каза, на този островъ не може да стѣпи външенъ човѣкъ. По поводъ на тѣзи убийства ето какво казва единъ другъ очевидецъ - Венцеславъ Николовъ /Венци/ отъ София, който е билъ единъ отъ гробаритѣ въ Бълене презъ 1961 година:

Презъ 1961 година за отклонение отъ служба като войникъ ме осѣдиха на една година въ лагера Бълене. Тукъ, заедно съ единъ другъ затворникъ, на име Канто, ни определиха да работимъ като гробари. Всѣка сутринъ рано на острова пристигаше една Молотовка /лекъ камионъ/ отъ лагера Ловечъ. Въ нея бѣха натоварени убити лагеристи въ свързани сламеници. Обикновено бѣха 5-6 души. Натоварвахме ги на една моторница съ име "Чавдаръ" която управляваше "Капитана" - единъ агентъ на милицията въ посока къмъ мѣстността "Превѣла". Тука изкопахаме около 50 см. дълбоки ями въ които хвърляхме труповетѣ, безъ да сепоставя нѣкакъвъ знакъ за името и пр. Когато рѣзвръзвахме чувалитѣ виждахме обезобразенитѣ отъ удари лица на жертвитѣ, които бѣха неузнаваеми. Не правихме по-дълбоки гробове, защото отдолу попадахме на кости или тѣла на преди това заровени тамъ хора. Както разбрахме, отъ 25 години насамъ тукъ сѣ погребани надъ 10,000 души. Преди да почнемъ да закопаваме "втория редъ" въ Предѣла, по-рано ги заравяхме въ мѣстността "Магарецъ", но понеже тукъ имъ ше вече и втори редъ погребани не можехме да ги заравяме по на дълбоко. И понеже наблизомъ имаше стопанство на свине, тѣ почнаха да изравятъ плитко заровенитѣ трупове и ги ядатъ, затова се наложи да се върнемъ отново на старото гробище "Предѣла"...

Човѣкъ, когато чете тѣзи редове, когато научава тѣзи истини неволно се пита, нѣма ли нѣкой въ нашия "културенъ" вѣкъ, който да обуздае тѣзи престѣпници, да потърси отговорностъ за тѣзи престѣпления, да се постави край на робството на милиони хора.

"БЪЛГАРСКОТО ЦЕНТРАЛНО БЛАГОТВОРИТЕЛНО ОБЩЕСТВО" И ВИКТОРЪ ЮГО.

Д-ръ Кирилъ Дръниковъ,
Парижъ.

Музеятъ "Викторъ Юго" въ Парижъ притежава единъ документъ, малко познатъ на широката публика, но отъ голѣмо значение за българската история. Касае се за Почетната Диплома /2-4784/, съ която Българското Централно Благотворително Общество въ Букурещъ е наградило великия френски поетъ на 25 октомврий 1876 година.

Българското Централно Благотворително Общество е било основано на 10 юлий 1876 година въ Букурещъ. По своята сжщностъ то представлява една политическа организация на тогавашната българска политическа емиграция въ Румъния. Между неговитъ най-видни членове личатъ имената на Кириякъ Цанковъ, Стефанъ Стамболовъ, Иванъ Вазовъ, Петъръ Енчевъ, Петъръ Хр. Висковски и др. Обществото е продължило своята дейностъ до 14 априль 1877 година.

На свикания въ Букурещъ конгресъ, състоялъ се между 18 и 22 ноемврий 1876 година, нареченъ "Конгресъ на Българското Народно Обединение" е удобрена резолюцията за образуването на Българска независима държава, на чело на която да застане единъ князь.

Между многостранната си дейност "Българското Централно Благотворително Общество" е наградило съ Почетни Дипломи нѣкои чужденци, които сѣ подкрепяли каузата за българското освобождение. Между издаденитѣ дипломи, регистрирана подъ № 527 съ дата 26 октомврий 1876 година е тази връчена на френския поетъ ВИКТОРЪ ЮГО, съ която той бива провъзгласенъ за почетенъ членъ на организацията. Дипломата е подписана отъ председателя Кириякъ Цанковъ и отъ секретаря Петъръ Енчевъ и носи печата на Обществото.

Почетната Диплома е връчена на поета ВИКТОРЪ ЮГО чрезъ френския журналистъ Гастонъ Херней, кореспондентъ на Балканитѣ на френския вестникъ "Льо Рапелъ". Дадено е било едно писмо до ВИКТОРЪ ЮГО отъ "Българското Централно Благотворително Общество" въ Букурешъ, което и до сега не е намерено въ архивитѣ на поета.

За щастие, журналиста Гастонъ Херней, зобщава за тази своя мисия въ вестика "Льо Рапелъ" въ броя му № 2448 отъ 22 ноемврий 1876 година, като предава и текстуално въпросното писмо:

"Велики поете,

"Красноречивиятъ протестъ, чрезъ който Вие укорихте "безразличието на Европа, чее позволила, щото християнитѣ отъ источна Европа да бждатъ изоставени на "безподобния варваризъмъ на турцитѣ, прибавя една "нова слава на Вашето име".

"Ние, българитѣ, подтиснати и унижени подъ игото на "вѣковния турски тиранъ, сме най-дълбоко трогнати отъ "Вашитѣ съчувствия, които донасятъ известна утѣха въ "нашитѣ страдания".

"Централниятъ Благотворителенъ Комитетъ въ Букурешъ, "като представител на Българската емиграция, има "честъта да изрази нашата признателностъ и адмирации "къмъ Васъ, великиятъ гражданинъ на Франската република "и Ви моли да приемете титлата Почетенъ Членъ на "Обществото, като скромненъ приносъ на нашата призна- "телностъ".

"Потози случай, кореспондента на "Льо Рапелъ" господинъ "Гастонъ Херней, който пристигна тукъ да пледира каузата на " поробенитѣ народи, ще Ви връчи Почетната Диплома".

"Приемете, драги и велики поете, нашитѣ увѣрения за "най-голѣмата на почитъ и признателностъ".

/Подписано отъ
председателя и членоветѣ на
Българското Благотворително
Общество въ Букурешъ/

И така, тука ние обнародваме за пръвъ пътъ единъ документъ отъ дейността за освобождението на българския народъ отъ Отомонското иго и една акция проведена въ полза на тѣзи, които я подпомагаха.

Настоящата статия ни бѣ изпратена отъ единъ виденъ български юристъ и бившъ съдия който наскоро успѣ да избѣга отъ България и сега е нареденъ въ редоветъ на емигрантитѣ. По понятни причини, за сега, не му съобщаваме името.

Годината 1968 бѣ обявена за "Международна година за правата на човѣка". Мѣроприятия въ връзка съ това бѣха проведени почти въ всички страни, като борбата за човѣшки права нѣкои отъ тѣхъ ознаменуваха съ издаването са подходяща пощенска марка съ символа на борческия човѣшки духъ-пламъка. Разбира се, най-огнени статии, най-пламенни речи и едни отъ пълритѣ, които издадоха пощенски марки за ознаменуване правата на човѣка бѣха комунистическитѣ страни, въ това число и България. Пламенни оратори предъ мълчаливи слушатели величаеха символа на свободата въ България - "Димитровската конституция". Тя, споредъ тѣхъ, "създаде пълното равенство на гражданитѣ, била основата на тѣхното свободно е всестранно развитие, гарантирала свободата и неприкосновенността на личността, жилището, тайната на кореспонденцията имъ, разрешава имъ да образуватъ дружества, организации, свобода на печата, словото и пр. и пр.". За примѣръ на осъществени възделенията на човѣчеството въ тази насока въ свѣтовенъ мащабъ се посочва положението въ странитѣна комунистическия блокъ, начело съ Съветския Съюзъ и вѣроятно да докажатъ това, презъ августъ сѣщата година начело съ сѣция този Съветски Съюзъ нахлуха въ Чехо-Словакия, за да потяпчатъ свободата и правата на цѣль единъ народъ.

За кой ли пътъ трѣбва да се каже и да се посочи пълната противоположностъ на теоритѣ и фактическо о положение въ комунистическитѣ страни? Официалнитѣ конституции, закони, програми, апели и пр. сѣ една красиво нарисувана фасада, задъ която се криятъ престѣпленията на еднаквика потѣнала въ кръвъ и насилия, хора лишени отъ човѣшка съвестъ, които заради личното си благоденствие сѣ продали себе си и народа си на чужди интереси. "Димитровската конституция" е една сѣщо така добре изписана фасада, която нѣма никакво практическо приложение и е предназначена за тѣзи, които я гладатъ отъ вѣнъ, но писаното по нея не се вижда и не ползува никого. Задъ нейната сѣнка въ разстояние на 20 години единъ добро сърдеченъ, веселъ, гостоприемеенъ и работливъ народъ бѣ превърнатъ въ наплашеки, неискрени, недовѣрчиви и живѣещи день за день хора.

Основното начало залѣгнало въ т.н. "Димитровска конституция"/чл.71/ е, че "Всички граждани сѣ равни предъ закона. Не се признаватъ никакви привилегии основани на народностъ, произходъ, вѣра и имотно състояние". Съвсемъ случайно вѣроятно епропуснато да се отбележи дали членуването въ комунистическата партия нарушава това равенство или не. Въ сѣщностъ структурата на комунистическата държава предполага две групи: членоветѣ на комунистическата партия и семействата имъ отъ една страна и нечленоветѣ - отъ друга. Между тѣхъ не съществува никакво равенство и никакъвъ законъ не се тълкува и прилага наравно. Членоветѣ на комунистическата партия сѣ тѣзи, които могатъ да заематъ всички ръководни и добре заплатени длѣжности въ страната, като се започне отъ оргнитѣ на министерствата, предприятията, учебнитѣ заведения, народнитѣ съвети и пр. Навсѣкѣде възможности за развитие, стипендии, специализации се даватъ на първо мѣсто на членоветѣ на комунистическата партия.

Съществуващето по принципъ неравенство въ държавата продължава и вътре въ комунистическата партия. Една частъ отъ нейнитѣ членове сѣ обявени за "активни борци противъ фашизма и капитализма". Създаденъ е единъ затворенъ кръгъ отъ хора, които иматъ фактически неограничено положение въ държавата.

Тази класа има предимствата и привилегиите въ всички области на икономическия и обществен живот на страната. Всеки един получава, заради това си качество месечно по 30 лева, което прави половин месечна заплата. Освен това има право на безплатно ползуване на трамвай, железници, ползуване безплатно бани, курорти, получаване държавни луксозни жилища на дългосрочно ефтино изплащане, покупки без ред на чакане, децата имъ постъпват въ училищата безъ конкурсни изпити, получаватъ стипендии и пр. Има две явно очертани класи въ "безкласовото комунистическо общество" — едно малцинство, което живее за сметка на мнозинството — отрудения и измъченъ народъ. Дори въ сѣда, закона се тълкува винаги въ полза на привилегированат комунистическа класа, понеже сѣдиитъ сѣ длъжни да правятъ "класовъ подходъ" при разглеждане на дѣлата. Неизвестно е защо комуниститъ още считатъ себе си за пролетарии, въпреки, че тѣ сѣ най — облагодетелствуваната класа и въ материално отношение надминаватъ въ всички случаи останалитъ граждани, които всъщностъ сѣ сведени по пролетариятъ, въ истинската смисълъ на тази дума. Противно на тексоветъ на конституцията, основно положение на комунистическата държава е пълното неравенство на гражданитъ.

Много по-тежко е положението съ свободата и неприкосновенността на личността и жилището на гражданитъ. /чл. 82 и 85/. Въ първитъ месеци следъ окупацията на България отъ Съветския Съюзъ, /9 Септемврий 1944 година/ безъ сѣдъ и присѣда бѣха избити надъ 100,000 души. Откриха се и се подържатъ и до днесъ концентрационни лагери, където се пращатъ хора безъ опредѣлена вина, безъ срокъ и където голѣма частъ отъ тѣхъ намиратъ смъртта си. Бѣлене, Толбухинъ, Ловечъ, Куциянъ станаха символи на маки, страдания и смъртъ. При проведенето на горнитъ престѣпления голѣмо участие взима и сѣдѣтъ. Хиляди скалпени процеси хвърлятъ задъ решеткитъ на затвора невинни хора! Въ борбата за властъ престѣпната клика не жали никого: наравно съ невиннитъ граждани често се явяватъ и хора отъ тѣхната среда, съ цель да се сплащватъ останалитъ членове на партията. Преди нѣколко години се признаха престѣпленията, направени спрямо съвсемъ невинни хора, презъ време на т. н. "периодъ на култа на личността". Презъ 1956 година бѣ обявена "демократизация" на режима, но това не попречи презъ 1961 година напимѣр да избиятъ съ тояги въ лагера Ловечъ надъ 700 души безъ сѣдъ и присѣда. Никаква сигурност — задъ красивитъ букви и думи стоятъ кървави дѣла!

Не привилегированитъ граждани сѣ напълно закрепостени. Право на жилище и работа се даватъ по решение на комунистическата партия. Отнимане на жителство и пращане на принудителна работа сѣ всекидневни явления. Сложна и извънредно тежка е процедурата за обикновеннитъ граждани да получатъ паспорт и заминатъ за чужбина. Страната за тѣхъ е затворъ. За свободнитъ страни тѣ знаятъ само това, което пише правителствената преса и казва радиото.

Колко убедително звучи чл. 86 отъ конституцията: "Тайната на кореспонденцията е неприкосновена, освенъ въ случаи на мобилизация, военно положение или има специално разрешение отъ прокурора", а колко горчива е истината, която съществува. Дѣлата кореспонденция съ Запада се контролира, всички телефонни разговори се подслушватъ. И не само това: държи се сметка, кои граждани иматъ роднини, близки или приятели на Западъ и се правятъ изводи за тѣхната благо-недежностъ.

Българскитъ граждани иматъ правото само да удобряватъ политиката на комуниститъ. Всека друга идеология, всеко друго мнѣние и даже разсѣждение върху правилността на партиинитъ становища и действия е престѣпление и се наказва отъ закона. Немислимо е образуването на друга партия, немислимо е изслушването на друго мнѣние. Интересно е, за каква демократичност на конституцията говорятъ комуниститъ, като въ самия текстъ /чл. 87/ е дословно казано:

"Българскитъ граждани иматъ право да образуватъ дружества и пр. стига тѣ да не сѣ противни надържавния и общественъ редъ, установенъ отъ конституцията.

"Забранява се и се наказва отъ закона образуването и членуването въ тѣхъ на организации, които си поставятъ за цѣль или накърняватъ свободата и правата на българския народ извожвани съ народното въстание на 9 септемврий 1944 година и обезпечени съ настоящата конституция".

На 9 септемврий 1944 година България бѣ окупирана отъ Съветския Съюзъ, който отъ тази дата остави като свой агентъ въ страната комунистическата партия. Блъфветъ за "народно въстание" и пр. не могат да излъжатъ никого, а установената диктатура на тази партия е съществуващия държавенъ и общественъ редъ. И понеже конституцията разрешава образуването на такива дружества и организации, които иматъ за целъ да запазятъ този установенъ редъ, то на практика значи, че могат да се образуватъ изключително такива сдружения, които хвалебствуватъ комунистическата диктатура въ България и Съветския Съюзъ. Въ този смисълъ е и чл. 88 на конституцията: "На гражданитъ се гарантира свободата на печата, словото, събранията, митингите и манифестациитъ". Явно е, че тѣзи "свободи" сѣ само на лице, за да се подкрепятъ и хвалатъ установената диктатура и господаритъ имъ, Съветския Съюзъ. Въ България не излиза, нито е смисливо да излезе вестникъ, който да критикува режима, който да изрази други становища, освенъ тѣзи вестни на партиянитъ конгреси, пленуми и събрания на комунистическата партия.

Трѣбва да се каже още и нѣколко думи за т. н. "втора партия" въ България, която съществува и наличиостта на която, споредъ комуниститъ, сочи за демократичността на режима. Тя е "Земедѣлския Съюзъ". Следъ като разтуриха истинската партия на земедѣлцитъ, като истинскитъ имъ лидери, Гичевъ, Вергилю Димовъ, Муравиевъ и пр. избиха или изгниха по затвори и лагери, комуниститъ намериха една група отъ карьеристи и продажници, които тѣ обявиха за "земедѣлци". Чията задача е само да рапоплѣскатъ на господаритъ си отъ Москва.

Всѣка манифестация въ страната, която изразява недоволство, всѣка проява на група хора въ този смисълъ, направено искане, коментарий и пр. се смѣта за метежъ и се наказва до 15 години лишаване отъ свобода. Отъ друга страна чл. 89 отъ конституцията гласи: "Гражданитъ иматъ право на жалби, молби и петиции".

"Народната демокрация" въ България е установена, ако слушаме комунистическитъ агитатори, напълно. Гражданитъ свободно избиратъ своитъ избранници, изпращатъ ги въ ръководнитъ органи и тѣ съобразно тѣхната воля управляватъ страната. Просто идилия! А каква е истината. Лицата, които се "представятъ за избирание" отъ народа сѣ посочени отъ страна на комунистическата партия. Гражданитъ иматъ неограниченото право да пуснатъ въ избирателната кутия листата съ тѣхнитъ имена и толкова. Тѣ нѣматъ право нито да посочватъ другъ кандидатъ, нито да изразятъ недоволство отъ посоченитъ имъ кандидати. Комуниститъ, обаче, зорко следятъ, дали гражданитъ изпълняватъ това си свое "право" и даже болни и недѣгави ги влачатъ по избирателнитъ пунктове, разнасятъ импровизирани кутии по болницитъ и казармитъ, та да могатъ на другия денъ да се изтъкне "всонародното участие" въ изборитъ и "небивалия интересъ" на народа.

Въ заключение: подъ сѣнката на "Димитровската конституция" въ България на гражданитъ не сѣ дадени никакви права! Задъ красиви думи и демагогски лозунги стои едно основно положение - конституцията се явява като оръдие за поддржане на установената на 9 септемврий 1944 година окупация отъ Съветския Съюзъ и възложена на нейния агентъ въ страната - комунистическата партия. България е една поробена страна, жителитъ на която нѣматъ никакви граждански права. Обратното - изложени сѣ на произвола поробителя и неговитъ агенти, като последнитъ иматъ еднопривилегировано положение и срещу извършеното предателство къмъ народа си, ползватъ прекомѣрно богатата му.

Да се надѣваме, че макаръ и незаслужено изоставенъ отъ страна на демократичнитъ народи подъ робството на Съветския Съюзъ, българитъ ще намерятъ сили да потърсятъ истинскитъ си права и предяватъ смѣтка на окупатора.

ВОРВА

P.O. Box 1204
Grand Central Station
New York, N. Y. 10017, U.S.A.

Incorporated in the State of
New York, November 7, 1958

Non Profit Organization
Illinois, 23307, Nov. 16, 1962

Trade Mark Registration,
N. Y., 38R-11031 Nov. 20 1967

PUBLISHED BY THE CENTRAL EXECUTIVE BOARD OF THE BULGARIAN NATIONAL FRONT, INC.

Господину
Д-ръ Едуардъ Х. Леви,
Ректоръ на Университета въ Чикаго.
Чикаго, Илинойс.

3 мартъ 1969.

/съкратенъ преводъ отъ английски.

Уважаеми господинъ Д-ръ Леви,

Неотдавна Чикагскиятъ Университетъ отреди титлата "Почетенъ Докторъ на Наукитъ" на лицето Блаже Конески, понастоящемъ професоръ въ Университета въ Скопие. Поводъ на това Отличие, споредъ съобщението до пресата дадено отъ Университета въ Чикаго, сѫ постиженията на г. Конески като ученъ и езиковедъ и "дълбочината на неговитъ изследвания върху структурата и историята на македонския езикъ".

Ние не може да не изкажемъ нашето очудване отъ решението на така реномирания Чикагски Университетъ да удостои горепосоченото лице съ това голъмо академическо отличие, особено като вземемъ подъ внимание обоснованията на университетската комисия. Защото, известно е въ всички сериозни научни срѣди, че "македонски езикъ" въобще не съществува, а още по-малко негова история. Всеизвестенъ фактъ е, че югославянското комунистическо правителство полага грамадни усилия отъ 1945 година насамъ да създаде изкуствено единъ "македонски езикъ", по чисто политически съображения.

Установено е безспорно, отъ стотици автори, етнографи, езиковеди, пътешественици отъ срѣдата на различни народи отъ времето още на Византия до наши дни, че славянитъ, обитаващи географската област Македония сѫ българи и че тѣхниятъ езикъ е български. "Научнитъ трудове", заради които г. Конески е получилъ Почетната Докторска титла въ най-добриятъ случай, може да бѫде наречена една зле скроена филологическа фалшификация.

Не бихме се спирали на дейността на г. Конески, ако тя бѣ продиктувана само отъ невежество. Но нашъ дългъ е да издигнемъ гласъ на протестъ противъ политически мотивираната деноционализаторска дейностъ на днешния комунистически режимъ въ Югославия спрѣмо българщината въ Македонската областъ, чийто екпонентъ е отличеното отъ Чикаговскиятъ Университетъ лице. Вѣковнитъ борби на българското население въ Македония за своя национална църква, български училища и народно самоопределение могатъ да бѫдатъ проследени въ историята и недвусмислено доказани. Ние сме готови да представимъ стотици факти и доказателства за българския произходъ, езикъ и съзнание на македонскитъ славяни. На настоящето писмо се дава гласностъ и ние подканяме г. Конески да опровергае кое и да е наше твърдение.

Моля, уважаеми Докторъ Леви, приежете нашитъ почитания.

George Paprikoff
Редакторъ

Д. ПОДВЪРЗАЧОВЪ

ВЪЛКЪТЪ ВЪ КОШАРАТА

Една нощ, премалѣлъ отъ гладъ,
кумецътъ Вълчо дълго разсждава
за свойто тежко положение:
презиранъ вредъ отъ хора и отъ гадъ,
какъ ще живѣе съ тази лоша слава?
И взе отчаено решение:
ще каже, ужъ че си оставя нрава,
че питомень и хрисимъ става
безъ никакво съмнение —
та хората дагъ тогава
да го повърватъ сближать съ овцетъ,
а той съсъ пляска пакъ ще се снабдява,
но тайничко, безъ никой да усѣти.

Така отиде той до близката кошара
и се представи на овчара:
— я чуй, приятелю овчарко!
Покаяхъ се, решилъ съмъ отсега
да стана твой помощникъ и слуга,
послушенъ, кротъкъ, като твоя Марко.
На стадото ще бжда вѣренъ стражъ, —
ти знаешъ, че отъ нищо се не плаша —
ще го предвождамъ винаги на паша,
изобщо, искамъ да съмъ вашъ...

Овчарътъ се усмихна подъ мустакъ,
погледна дългия кривакъ,
но възрази все пакъ:
— ти, Вълчо, си налучкалъ смѣшна тема:
какъ мога да приема
азъ предложение отъ този родъ —
та всички ще ме смѣтнатъ иднотъ!

— О, не! — извика Вълчо съ увлѣчение, —
ти гледашъ ме съ предубеждение!
Ти тукъ живѣешъ, въ тази пустота,
не знаешъ, какъ напредналъ е свѣта
въ туй отношение!
Ти стадото на мене остави,
стегни царвулитѣ и въ София върви,
да видишъ, какъ тамъ вече процедуратъ —
повървай, че не е шега това:
тамъ вълцитѣ се канятъ и се дирятъ
отъ всички дебри, даже отъ Москва!

Макаръ че тебе те напушва смѣхъ,
но тамъ подписватъ договори съ тѣхъ,
при клетви и миролюбиви речи, —
назадъ останалъ си, човѣче!

— Защо ми трѣбва въ София да хода, —
овчарътъ рече, —
азъ зная вашата природа!
Ти казвашъ, че станала по-добра,
затуй приемамъ твойто предложение.
Но съ вълкъ азъ влизамъ въвъ споразумение,
следъ като кожата му одера!

И той подсвирна, кучетата сбра,
и Вълчо нашъ, съсъ воля Божа,
остана тутакси безъ кожа...
Но туй е само басня — то се знай —
и нѣма никого да озадачи,
защото въ нашия навнень край
наистина постъпватъ другояче...

ЕМИГРАНТСКА БИЕЛОИГРАФИЯ.

ПАПА ДЖИОВАНИ. Издание Колибри, Торино. 1966, 159 стр. на италиански езикъ, 300 лири

Твърде рѣдко, въ обилната литература написана за добрия и обичанъ пастиръ папа Йоанъ XXIII, сѫ описани годинитѣ, който той прекара въ България. Десетъ години, който Анджело Ронкали никога не забрави и за които често говорѣше, дори и отъ Престола на св. Петъръ. Десетъ години презъ които, между Апостолическия Делегатъ и България се създаде тѣсна и неразривна връзка. Години на трудъ и енергия, предъ които Монсиньоръ Ронкали опозна и обикна нашиятъ народъ и стана неговъ защитникъ.

Самъ Анджело Ронкали многократно подчертаваше, че неговата мисия въ България и била наложена отъ факта, че следъ Балканскитѣ и първата Свѣтвна войни, обширни български земи сѫ били несправедливо дадени на нашитѣ съседи, че стотици хиляди българи сѫ останали подъ робство и че повече отъ половинъ милионъ едва сѫ се спасили, като сѫ оставили имотъ и покъщнина, и сѫ дошли голи и боси въ Стара България. Именъ то, за да подпомогне тѣзи бѣжанци и облекчи тѣжката имъ емигрантска участъ, Анджело Ронкали бѣ изпратенъ въ България, гдето остава до 1934 година.

Въ лицето на папа Йоанъ XXIII, ние българитѣ загубихме единъ искренъ и добъръ защитникъ и приятелъ на нашата страна.

ПОПЪ ВАСИЛЬ. Георги Папазовъ, Парижъ 1968. 160 стр., френски езикъ, 10 франка.

Известниятъ български художникъ отъ дълги години въ Парижъ, ни дава единъ интересенъ и увлекателенъ разказъ, написанъ съ лекъ, изисканъ и приятенъ стилъ.

Попъ Василь е синъ на попъ Сотиръ, свещеникъ икомита, който денемъ поучава, утешава и подпомага, а нощемъ е ятакъ на вѣрнитѣ народни защитници. Това е епохата на последнитѣ дни на робството и Освобождението. Въ свободна България, мѣстото на стария и обичанъ попъ отъ Стахилово се заема отъ сина му попъ Василь. Въ тази частъ се описва животана нашиятъ народъ и частно живота на свещеническото семейство въ тази епоха. Единствениятъ синъ на попъ Василь, подпоручикъ Сотиръ попъ Василевъ загива геройски на Чаталджа.

Разказа завършва съ началото на комунистическия режимъ въ България следъ 9 септемврий 1944 година. Рускитѣ войски сѫ отново въ България, но това не сѫ потомцитѣ на нѣкогашнитѣ ни освободители. Не следъ много време попъ Василь е арестуванъ отъ комуниститѣ и жестоко изтезаванъ въ милицията. Освободенъ, за да не умре въ ареста, съ него угасва последниятъ представителъ на едно семейство отдало всичко въ служба на Родината.

Животан трагичниятъ край на това семейство, като че ли отразява живота и съдбата на цѣль единъ народъ въ последнитѣ години на робството и до падането на страната подъ комунистическата тирания - до такава степенъ тѣ сѫ свързани съ този народъ, отъ който сѫ нераздѣлно цѣло.

ОРДЕНА СВ. АЛЕКСАНДЪРЪ. Издание на Канцеларията на Н. В. Царя на Българитѣ, 16 стр. Мадридъ. Луксозно издание на френски езикъ.

Въ нѣколко страници сѫ разгледани историческитѣ моменти поосноваването на Царския Орденъ "Св. Александъръ Невски" на 25 XII 1881 година отъ първия български Князь Александъръ I Батенбергъ. Накратко е даденъ статута на Ордена, неговитѣ степени и неговото трето естаблиране отъ Н. В. Симеонъ II, Царъ на Българитѣ. Книжката е разпратена до всички кавалери, на този Орденъ.

При свързването на тази книжка се получи въ редакцията първиятъ томъ БЪЛГАРСКИ ГОДИШНИКЪ на Академическото Дружество "Д-ръ Петъръ Беронъ", рецензия за който ще дадемъ въ следващата книжка на БОВБА.

Инж. Александъръ Н. Костовъ.

Bulgarian National Front, Inc.

CENTRAL EXECUTIVE BOARD
Founded 1947

Incorporated in the State of
New York, November 7, 1958
Non For Profit Organization
Illinois, 23307, Nov. 16, 1962.
Trade Mark Registration, „BORBA“
N. Y., 38R-11031 Nov. 20, 1967.

Mailing Address:
P.O.B. 1204, Grand Central Station
New York, N. Y. 10017, U.S.A.

ТЪРЖЕСТВЕНО ОТПРАЗДНУВАНЕ ВЪ НЮ ЙОРКЪ НА „ДЕНЬТЪ НА ОСВОБОЖДЕНИЕТО НА БЪЛГАРИЯ“.

На 1 мартъ 1969 Организацията в Ню Йоркъ отпразднува по най-тържественъ начинъ „Деня на Освобождението на България“. Тържеството се състоя в хотелъ Виктория при масовото посещение отъ българската емиграция. Присъствуваха представители на приятелски намъ национални организации: хървати, украинци, бълоруси, румънци, северо-кавказци, унгарци, бразилци, кубанци и пр. Отъ страна на гоститѣ поднесе поздравления Д-ръ Чарлсъ Андреански, представителъ на братския намъ унгарски народъ.

Гоститѣ биваха посрещани отъ специална комисия, съставена отъ госпожицитѣ Зита Николова и Мария Стоянова, подпомогнати отъ г. Александъръ Гърковъ, които декорирваха всѣки гостъ съ нашиятъ националенъ трицветъ. Комисията по настаняване на гоститѣ въ съставъ г. г. Иванъ Гълабовъ, Колю Кондовъ, Слави Дамяновъ и Яко Яковъ изпълниха отлично своята задача.

Между многобройнитѣ гости личеха: семействата Проф. Спасъ Райкинъ, Д-ръ Петъръ Петровъ, Аведисиянъ, Тодоръ Дългеровъ, Иванъ Маздевъ, Макасиянъ, Хрантъ Дориянъ, всеизвестнитѣ наши артисти г-жа Жена Данова и г. Банчо Банчевски, госпожитѣ Стаменова, Роленска, Христова, Иванъ, г. г. Д-ръ Ю. Писарецъ, А. Занфировъ, Иванъ Буревъ, Инк. Ст. Арнаудовъ, Андрей Стояновъ, Алекси Василевъ, Ж. Коцевъ, и много още наши емигранти.

Раководителя на тържеството г. Никола Стояновъ откри съ подходяще слово, като даде думата на главния говорителъ Д-ръ Иванъ Дочевъ, който произнесе речъ за значението на тази дата за българския народъ. При специална церемония бѣха поднесени на избрани заслужили за дѣлото лица „Ордена за свободата на България“. Председателя Д-ръ Иванъ Дочевъ заедно съ секретаря на Ордена Пожковникъ Райчо Райчевъ декорираха заслужилитѣ дейци.

Оркестъръ на Раковски свирѣше народни хора и танци, сервирени бѣха закуски и напитки. Тържеството продължи до късно презъ нощта. Всички останаха предоволни отъ това общобългарско тържество, като поздравяваха Клона на Б.Н.Ф. в Ню Йоркъ за отличната му организация.

FREEDOM TO PEOPLES!

FREEDOM TO INDIVIDUAL!

*American Friends
of Anti-Bolshevik Bloc of Nations, Inc.*

P.O.Box 1204, New York, N.Y. 10017

DR. IVAN DOCHEFF
Chairman

ГОДИШНАТА КОНВЕНЦИЯ НА АНТИ-БОЛШЕВИШКИЯТ БЛОК НА НАРОДИТЕ.

На 8 и 9 мартъ 1969 година въ Ню Йоркъ се състоя годишната конвенция на организацията на Антиболшевишкият Блок на Народите за Съединенитѣ Щати.

На 8 мартъ въ грамадната зала на първокласния хотелъ Комодоръ се състоя специално тържество за чествуване Двадесетъ и петъ годишнината отъ основаването на Организацията. На това грандиозно тържество присъстваха надъ 800 души отъ 20 различни националности. На сцената между всички други знамена се вѣеше и българскиятъ трицветъ. Отъ страна на България личеше една внушителна група начело съ г.г. Никола Стояновъ, полковникъ Райчо Райчевъ, Д-ръ Петъръ Петровъ, Андонъ Андоновъ, Р. Николовъ, Любенъ Нурковъ и др.

Въ качеството му на председателъ на Организацията Д-ръ ИВАНЪ ДОЧЕВЪ откри тържестото съ прочувствена речъ, която на много пати бѣ прекъсвана отъ бурни аплодисменти. Главенъ говорителъ на това събрание бѣ Проф. Ярославъ Стецко, пристигналъ за този случай отъ Европа, и който е председателъ на Организацията за цѣлия свѣтъ. Проф. Стецко е всеизвестенъ борець противъ комунизма, бившъ министъръ-председателъ на свободна Украйна, писателъ и редакторъ, авторитетъ по антикомунистическата борба.

На това тържество присъстваха много и видни американци, получиха се стотици поздравителни телеграми и писма отъ най-видни представители на политическия, воененъ и административенъ кръгове на страната и чужбина.

На другиятъ день въ сѣщиятъ хотелъ се състояха заседанията на Организацията председателствувани отъ Д-ръ Иванъ Дочевъ. Бѣха пристигнали делегати отъ 20 националности отъ градовете: Чикаго, Бъфало, Вашингтонъ, Кливеландъ, Рочестеръ, Трентонъ, Лосъ Анджелисъ и много други. Българската делегация се водеше отъ г.г. Никола Стояновъ, Д-ръ Петъръ Петровъ, Инж. Стефанъ Арнаудовъ, Петъръ Николовъ и Любенъ Нурковъ. Конвенцията мина при пълно единодушие, като се взеха решения за още по-тѣсно сътрудничество между разнитѣ националности въ борбата имъ противъ комунизма.

На края на Конвенцията, при пълно единодушие и акламации вече за трети пать бѣ преизбранъ за Централния Екзекутивенъ Бордъ Д-ръ ИВАНЪ ДОЧЕВЪ, единъ безпрезидентенъ изборъ, тъй като всяка година се избира председателъ отъ друга националностъ. Съ този изборъ ние българитѣ сме горди съ довърието къмъ нашиятъ председателъ! Отъ страна на България бѣха избрани още и Д-ръ Георги Паприковъ и г. Никола Стояновъ.

На 25 януарий 1969 година въ Ню Йоркъ почина следъ тежка операция общоуважаваниятъ от всички самоотверженъ борець противъ комунизма, за свободата на България

ПОЛКОВНИКЪ ИВАНЪ ГОЛОГАНОВЪ

Покойниятъ бѣ бившъ председателъ на Военния Сѣдъ въ Плѣвень, членъ на Управителния Сѣветъ на Българския Националенъ Фронтъ, носителъ на много висши ордени и отличия. Той бѣ единствениятъ висшъ български офицеръ, който, осѣденъ отъ комунистите на смъртъ, остана нелегално въ страната, въ Родопския край за по-вече отъ две години отъ където ръководеше едно мощно съпротивително движение. Съ това той подържаше духана населението и отмъщаваше на палачитѣ на българския народъ. Въ неговитѣ чети имаше не само българи, но националната идея бѣше свикала подъ неговото знаме дори и албанци, гърци, турци и помаци.

По-късно, като емигрантъ въ Гърция и Франция и напоследъкъ въ Съединенитѣ Шати покойния взимаше най-активно и ръководно участие въ Организацията на Българския Националенъ Фронтъ и емигрантската борба за подпомагана освобождението на Родината.

За тѣзи негови голѣми заслуги, Полковникъ Гологановъ бѣ награденъ съ най-мисокото отличие на нашата Организация - златния орденъ "За Свободата на България".

Съ смъртъта на полковникъ Иванъ Гологановъ българската национална емиграция и освободителната кауза претърпѣха една много голѣма загуба.

Смирено се прекланяме предъ неговото голѣмо дѣло, които той ни завеща и вѣченъ ще остане спомена му между насъ.

Богъ да го прости!

На 18 септември 1968 година загина при трагични обстоятелства въ областта Минасъ Жерайсъ въ Бразилия нашия дългогодишенъ членъ на Организацията и голѣмъ български патриотъ

ИНЖ. РАЙКО БЪЛОПИТОВЪ

Покойниятъ бѣ роденъ въ Еѣла Слатина, завърши минно инженерство въ Германия е емигрира за Бразилия презъ 1954 година. Тамъ той взимаше най-живо участие въ националнитѣ борби на българската емиграция за свободата на Родината.

Инж. Бѣлопитовъ имаше само едно желание, имаше само една мечта: да види отново своята Родина свободна и да се върне въ нея, за да работи за нейното възраждане. Това и той завеща на своитѣ другари въ борбата.

Богъ да го прости!

На 25 декември 1967 година почина въ Хамилтон-Канада още единъ много заслужилъ българинъ

ПРОФ. ЦАНКО ЦАНКОВЪ

Покойниятъ бѣ едно щастливо съчетание отъ диригентъ, композиторъ и педагогъ. Роденъ на 8 май 1899 година въ Орѣхово, той работи за музикално културния животъ на България и остави неизличими следи. Съ своята музикалностъ и интерпретация на опери и симфонични творби, проф. Цанко Цанковъ си извоюва завидо име, не само въ България, но и въ чужбина. Като диригентъ на Софийската държавна опера, на хора "Родна пѣсенъ" и на Софийския симфониченъ оркестъръ при музикалната академия, Проф. Цанко Цанковъ остава като символъ на Българското изкуство на дирижиране.

Като композиторъ, покойниятъ професоръ е единъ отъ най-известнитѣ съ своята индивидуалностъ. Неговата хармонизация на Български народни мотиви е най-живиятъ примѣръ въ известната сбирка отъ 1500 Български народни пѣсни. Между многото симфонични композиции "Кървава приказка", "Българска рапсодия", "Коледари", ставатъ известни съ изпълнението си имъ въ Виена, Берлинъ, Варшава, Парижъ и други европейски центрове.

Съ неуморима активностъ, Проф. Цанко Цанковъ намираше време да пише трудове по хармония, музикални форми, контрапунктъ и най-големиятъ му трудъ "Теория на българската фолклорна музика". Съ своя похватъ на педагогъ, проф. Цанко Цанковъ остави едно музикално поколение, което се прекланя предъ паметта на този голѣмъ и заслужилъ Българинъ. Вѣчна му паметъ!

СЪЮЗЕНЪ ЖИВОТЪ.

НЮ ЙОРКЪ. На 25 мартъ 1969 въ голѣмата зала на Хартли Хаусъ се състоя годишното събрание на Клона ни въ града. Събрането бѣ отлично посетено. Разискваха се идейни и организационни въпроси. Отчета бѣ приетъ съ одобрение и се начерта програма за бъдеща дейностъ. Съ единодушие бѣ избранъ новъ Управителенъ Съветъ въ следния съставъ: Председателъ-Иванъ Гълъбовъ, Подпредседателъ-Колю Кондовъ, Секретаръ-Никола Стояновъ, Косиеръ-Яцо Яцовъ, членове-Д-ръ Петъръ Петровъ и Петъръ Николовъ. Контролна Комисия: полковникъ Райчо Райчевъ, Любенъ Нурковъ и Здравко Христовъ.

На 5 априлъ 1969 въ същата зала Клона ни устрой Великденско прадненство. Присъствуваха всички нашъ членове и много гости съ семействата си. Сервирано бѣха традиционнитѣ шарени яйца и козуници, а също и български ястията и напитки. Следъ молитвата подходяще слово каза нашиятъ председателъ Д-РЪ ИВАНЪ ДОЧЕВЪ. За организирането на тази българско прадненство много допринесоха: семейства К. Христовъ, Л. Нурковъ, П. Николовъ, Н. Стояновъ, Я. Яцовъ, полк. Райчевъ, К. Кондовъ, А. Андоновъ, както и г. г. Ив. Гълъбовъ, Ж. Гоцевъ и др.

ЛОСЪ АНДЖЕЛЕСЪ. Централниятъ Управителенъ Съветъ на Б.Н.Ф. съ дата 3 мартъ 1969 назначи за официаленъ представителъ на Организацията въ Лосъ Анджелесъ известниятъ и уважавенъ отъ всички наши емигрантни г. МАТЕЙ АНДРЕЕВЪ, който вече пое своята длъжностъ. Съ неговото назначаване се туря началото на новъ клонъ на Б.Н.Ф. въ този градъ, гдето има много наши съмишленици и добри български патриоти. Пожлаваме ползотворна дейностъ на новиятъ нашъ представителъ.

НАГРАДИ СЪ ОРДЕНА НА

БЪЛГАРСКИЯ НАЦИОНАЛЕНЪ ФРОНТЪ

"БОРБА ЗА СВОБОДАТА НА БЪЛГАРИЯ"

По решение на Канцлерството на Ордена "Борба за Свободата на България" в деня на "Освобождението на България" 3 мартъ, съ радостъ и гордостъ Отличието се поднася на следнитѣ многозаслужили за дѣлото лица:

СРЕБЪРЕНЪ ОРДЕНЪ

КОНСТАНТИНЪ МИТОВЪ, Бриджпортъ. За дългогодишна активна борба противъ комунизма и за дейно членство на Б.Н.Ф. за повече отъ 10 години.

БРОНЗОВЪ ОРДЕНЪ

ПЕТЪРЪ НИКОЛОВЪ, Ню Йоркъ. За активна борба за свободата на България и дейно членство на Б.Н.Ф. за повече отъ 5 години.

ЛЮБЕНЪ НУРКОВЪ, Ню Джерси. За активна борба за свободата на България и дейно членство на Б.Н.Ф. за повече отъ 5 години.

АНДОНЪ АНДОНОВЪ, Бруклинъ. За активна борба противъ комунизма и деенъ сътрудникъ на Б.Н.Ф.

ЗЛАТКА СУЗМАЯНЪ, Ню Йоркъ, художничка. За заслуги въ полето на националната ни култура.

ИЗВАДКИ ОТЪ БЛАГОДАРСТВЕНИ ПИСМА ИЗПРАТЕНИ ДО КАНЦЛЕРСТВОТО ОТЪ
НОСИТЕЛИТЪ НА ОРДЕНА "БОРБА ЗА СВОБОДАТА НА БЪЛГАРИЯ"

Петъръ Николовъ, Ню Йоркъ! Изказвамъ моята искрення радостъ за тази голѣма честъ... приемамъ Ордена отъ все сърдце и се гордея съ него. Обещавамъ да следвамъ заветитѣ на Шипка и да се боря противъ червенитѣ тирани дака'o освободимъ нашата мила Родина... Да живеятъ нашитѣ водачи, да живее България!"

Любенъ Нурковъ, Ню Джерси: "З мене е честъ и гордостъ наградата ми съ Ордена. Ще служа на Родината и Организацията честно и вѣрно до край..."

Константинъ Митовъ, Бриджпортъ: "Най-сърдечно благодаря за награждаването... Спажаваль съмъ се срещу комуниститѣ съ оръжие въ ръка за свободата на България... Готовъ съмъ винаги да дамъ живота си за свободата на Родината..."

Андонъ Андоновъ, Бруклинъ: "Наградата съ Ордена "За свободата на България" приемамъ съ благодарностъ... Ще направя всичко възможно да оправдая направената ми честъ отъ страна на Българския Националенъ Фронтъ..."
